

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การสำรวจและการสร้างมูลค่าเพิ่มในแหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัยของพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 4.1 ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดพิษณุโลก ตอนที่ 4.2 ข้อมูลพื้นฐานและการสร้างมูลค่าเพิ่มในแหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัยในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก และ ตอนที่ 4.3 สรุปแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัยในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ดังนี้

ตอนที่ 4.1 ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดพิษณุโลก

4.1.1 ข้อมูลประวัติศาสตร์เมืองพิษณุโลก

จังหวัดพิษณุโลก เป็นเมืองที่มีประวัติความเป็นมาที่เก่าแก่ก่อนการก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัยของราชวงศ์พระร่วง โดยมีหลักฐานว่าพิษณุโลก หรือสองแคว เป็นเมืองที่อยู่ใต้การปกครองของราชวงศ์พ่อขุนผาเมือง จนกระทั่งถึงสมัยพ่อขุนรามคำแหง จึงได้ทรงยึดเมืองสองแควเข้าไว้ในอาณาจักรสุโขทัย เพื่อสกัดกั้นมิให้อาณาจักรอยุธยาแผ่ขยายอำนาจขึ้นมาครอบครองสุโขทัย แต่ในที่สุดเมื่อถึงสมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 1 (ขุนหลวงพระจั่ว) ครองกรุงศรีอยุธยา พระองค์ก็สามารถทำสงครามยึดเมืองสองแควได้ เมืองสองแควจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรอยุธยา และมีฐานะเป็นราชธานีของหัวเมืองฝ่ายเหนือ เมืองสองแควจึงถือเป็นเมืองสำคัญทางยุทธศาสตร์เมืองหนึ่งของกรุงศรีอยุธยา และเคยเป็นเมืองหลวงของอยุธยาอยู่ช่วงหนึ่งในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ ทั้งได้ทรงเปลี่ยนชื่อเมืองสองแควเป็นพิษณุโลกด้วย (จิราภรณ์ สถาปนาวรรณนะ, 2537)

ต่อมาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 พิษณุโลกจึงเปลี่ยนฐานะเป็นจังหวัด ๑ แห่งของประเทศจนถึงปัจจุบัน

ชาติตระการ และอำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นเมืองเขตภาคเหนือตอนล่างได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพราะจังหวัดพิษณุโลกเป็นจังหวัดที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งที่มีศักยภาพทางด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และมีความพร้อมในด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และเป็นจุดเชื่อมต่อไปยังภูมิภาคอื่นๆ ได้ สัญลักษณ์ประจำจังหวัด ตราประจำจังหวัด คือ พระพุทธชินราช ดอกไม้ประจำจังหวัด ดอกนนทรี ต้นไม้ประจำจังหวัด คือ ต้นปีบ

ภูมิประเทศและภูมิอากาศ ทางตอนเหนือและตอนกลางเป็นเขตเทือกเขาสูงและที่ราบสูง โดยมีเขตภูเขาสูงด้านตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งอยู่ในเขตอำเภอวังทอง อำเภอวัดโบสถ์ อำเภอเนินมะปราง อำเภอนครไทย และอำเภอชาติตระการ พื้นที่ตอนกลางมาทางใต้เป็นที่ราบ และตอนใต้เป็นที่ราบลุ่ม โดยเฉพาะบริเวณลุ่มแม่น้ำน่านและแม่น้ำยม ซึ่งเป็นแหล่งการเกษตรที่สำคัญที่สุดของจังหวัดพิษณุโลก อยู่ในเขตอำเภอบางระกำ อำเภอเมืองพิษณุโลก อำเภอพรหมพิราม อำเภอเนินมะปราง และบางส่วนของอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลกมีลมมรสุมพัดผ่านจากทะเลจีนใต้และมหาสมุทรอินเดีย และแบ่งฤดูกาลออกได้เป็น 3 ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน ประมาณเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 32 องศาเซลเซียส ฤดูฝน จะเริ่มประมาณเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณปีละ 1,375 มิลลิเมตร และฤดูหนาว ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน-มกราคม อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 19 องศาเซลเซียส

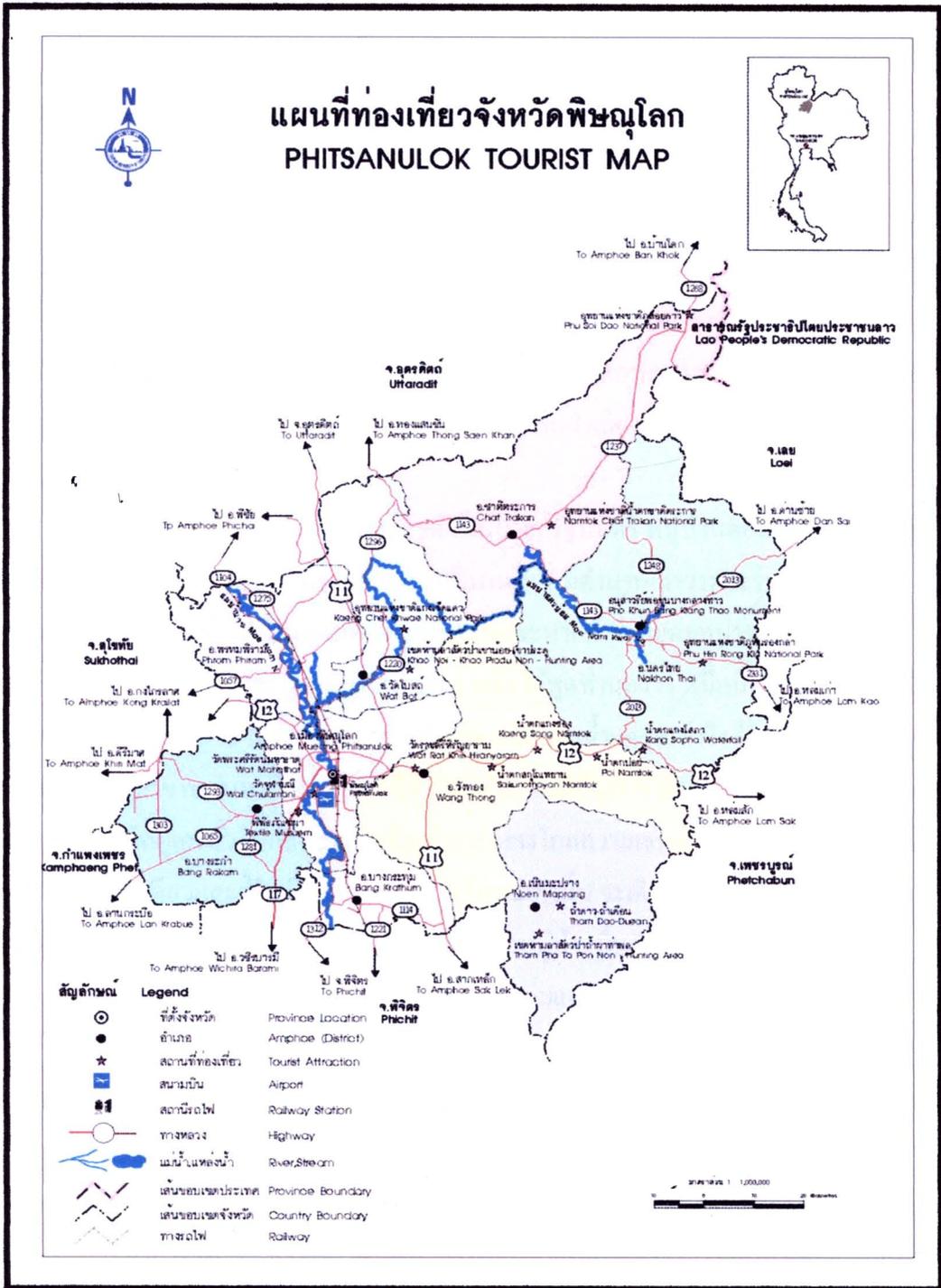
ที่ตั้งและอาณาเขต จังหวัดพิษณุโลกตั้งอยู่ภาคเหนือตอนล่างและอยู่ในเขตภาคกลางตอนบนสุดของประเทศไทย เรียกกันว่า "เหนือล่างกลางบน" ห่างจากกรุงเทพมหานคร 368 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 10,815 ตารางกิโลเมตร หรือ 6,759,909 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอพิชัย อำเภอทองแสนขัน และอำเภอน้ำปาด (จังหวัดอุตรดิตถ์) และแขวงไชยบุรี ประเทศลาว

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอเมืองพิจิตร อำเภอลำลูกขัน อำเภอสามง่าม และอำเภอสามโก้ (จังหวัดพิจิตร)

ทิศตะวันออกติดต่อกับ อำเภอหล่มสัก อำเภอเขาค้อ อำเภอวังโป่ง (จังหวัดเพชรบูรณ์) อำเภอด่านซ้าย และอำเภอนาแห้ว (จังหวัดเลย)

ทิศตะวันตกติดต่อกับ อำเภอกงไกรลาศ อำเภอศรีสำโรง (จังหวัดสุโขทัย) และอำเภอลานกระบือ (จังหวัดกำแพงเพชร)

ภาพ 4.2 แผนที่จังหวัดพิษณุโลกในปัจจุบัน

ที่มา : www.phitsanulok.com

ตอนที่ 4.2 ข้อมูลพื้นฐานและการสร้างมูลค่าเพิ่มของแหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัยในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก

4.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนคอนทอง อำเภอเมือง

4.2.1.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ประวัติความเป็นมาของตำบลคอนทอง ในอดีตเขตพื้นที่ตำบลคอนทองปัจจุบันนี้เรียกกันว่า “บ้านเนินทอง” เพราะมีลักษณะพื้นที่เป็นที่เป็นที่ดอน บริเวณชายทุ่งรอบๆ หมู่บ้าน มีต้นทองหลางขึ้นอยู่โดยทั่วไป ด้วยลักษณะของพื้นที่ซึ่งเป็น ดอน มากกว่า เนิน ชาวบ้านในสมัยนั้นจึงเปลี่ยนมาเรียกชื่อใหม่ว่า “บ้านคอนทอง” บรรพบุรุษของชาวตำบลคอนทองส่วนใหญ่อพยพมาจากอำเภอทุ่งยั้ง จังหวัดอุดรดิตถ์ สำเนียงของภาษาที่ใช้เพี้ยนมาจากสำเนียงของชาวตำบลบ้านกร่าง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ต่อมาในสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นนายกรัฐมนตรี หมู่บ้านคอนทองซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในหมู่ที่ 3 ของตำบลคอนทอง ก็แยกตัวออกมาเป็นหมู่ที่ 1 มีตำนานเล่าว่าพระร่วงผู้ซึ่งมีวาทะศักดิ์สิทธิ์ได้เดินทางผ่านมาที่หมู่บ้านคอนทองแห่งนี้ เกิดกระแสน้ำจึงหยุดขอน้ำชาวบ้านดื่ม แต่ชาวบ้านไม่ให้เพราะน้ำหายากมากในท้องถิ่นนี้ พระร่วงจึงได้พูดทำนองว่า “เมื่อน้ำไม่มีก็ขอให้ไม่มีตลอดไป” แม้อันที่ชาวบ้านจะได้พยายามขุดบ่อน้ำบาดาลเพื่อหาน้ำแต่ขุดเท่าไรก็ไม่เคยพบน้ำเลย ก็อาจจะด้วยตำนานที่เล่าขานกันมานี้เอง ที่ทำให้ตำบลคอนทองมีปัญหาขาดแคลนน้ำกินน้ำใช้ตลอดมา ตำบลคอนทองในอดีตผู้คนทั่วไปกล่าวกันว่าเป็นบ้านป่าห่างไกลความเจริญ เส้นทางคมนาคมมีถนนตัดผ่านเพียงเส้นเดียวและก็ไปสิ้นสุดที่อำเภอวัดโบสถ์เท่านั้น จะเดินทางสัญจรไปมาก็ลำบาก ทำให้ไม่สามารถติดต่อกับหมู่บ้านอื่นที่อยู่รอบๆ ได้ ผู้คนจากหมู่บ้านอื่นก็ไม่กล้าเข้ามาอาศัยอยู่ตำบลคอนทอง จึงเหมือนเมืองปิด ลักษณะภูมิประเทศ เป็นที่ราบลุ่มและพื้นที่ราบสูง เหมาะที่จะทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปี แต่เนื่องจากพื้นที่เป็นดินร่วนและดินปนทราย ในฤดูแล้งจะประสบภาวะการขาดแคลนน้ำสำหรับการเกษตร จึงทำให้ไม่สามารถทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปีตามสภาพพื้นที่ที่ตั้ง ตำบลคอนทอง เป็นตำบลที่มีพื้นที่ราบลุ่ม และพื้นที่ราบสูง มีพื้นที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติบางแห่งไม่มีน้ำไหลผ่าน ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยใช้น้ำบึงและหนองน้ำสาธารณะทำการเกษตร ปัจจุบันได้มีหน่วยงานอื่นดำเนินการสร้างอ่างเก็บน้ำเพื่อการเกษตรคือ อ่างเก็บน้ำห้วยส้มเค็ม หมู่ที่ 10 และมีการขุดลอกคลองส่งน้ำเพื่อการเกษตรไหลผ่านหลายหมู่บ้าน จึงทำให้การประกอบอาชีพทางการเกษตรมีผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น ในอนาคต องค์การบริหารส่วนตำบลคอนทอง จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวของตำบลต่อไปเนื้อที่ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนทอง มีเนื้อที่ประมาณ 75 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 46,875 ไร่

สภาพสังคม ข้อมูลหมู่บ้านในตำบลคอนทองตำบลคอนทอง แบ่งการปกครองออกเป็น 14 หมู่บ้านจำนวนประชากรแยกตามหมู่บ้าน และเพศ และจำนวนครัวเรือน ชุมชนคอนทองมีประชากรทั้งสิ้น 12,496 คน แยกเป็นชาย 6,060 คน หญิง 6,436 คน จำนวนครัวเรือน 4,672 ครัวเรือน

ชุมชนคอนทองมีอาชีพหลัก ได้แก่ ทำนา ปลูกไร่ เลี้ยงสัตว์ และมีอาชีพเสริม ได้แก่ การเลี้ยงสัตว์ แปรรูป รับจ้าง สินค้าของที่ระลึกประจำตำบล คือ ข้าวสาร ข้าวกล้องปลอดสารพิษ/ข้าวหอมมะลิ 105 ปลอดสารพิษที่มีกระบวนการผลิตที่พิเศษ คือ นำข้าวมาตากให้แห้งตามเกณฑ์มาตรฐานแล้วนำมาสี จะมีการแปรรูปออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ข้าวกล้อง และข้าวขาว ซึ่งจะรับซื้อเฉพาะข้าวปลอดสารพิษเท่านั้น แล้วนำมากรอกถุง ชั่งน้ำหนัก บรรจุถุงแล้วนำออกจำหน่าย สินค้าที่เกี่ยวข้องกับหัตถกรรม คือการประดิษฐ์/ทำเทียนภาพพระพุทธรชินราชปีดทอง และดอกไม้ประดิษฐ์จากรังไหมและเกลือปลา

ภาพ 4.3 อ่างเก็บน้ำห้วยส้มเค็ม

4.2.1.2 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มอ่างเก็บน้ำห้วยส้มเค็ม

อ่างเก็บน้ำห้วยส้มเค็ม ตั้งอยู่หมู่ที่ 10 บ้านน้ำคำ ตำบลคอนทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จัดสร้างโดยกรมชลประทาน เสร็จเมื่อ พ.ศ.2540 และทางกรมชลประทานได้โอนมายังองค์การบริหารส่วนตำบลคอนทอง เมื่อวันที่ 28 มกราคม พ.ศ.2546 ให้เป็นผู้รับผิดชอบ โดยทางองค์การบริหารส่วน

ตำบลคอนทอง ได้สนับสนุนงบประมาณในการดูแลและพัฒนาอ่างเก็บน้ำห้วยส้มเค็ม ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของตำบล นอกจากนี้บริเวณอ่างเก็บน้ำห้วยส้มเค็ม ยังมีการจัดสร้างลานจอดรถ ห้องน้ำ และซุ้มพักผ่อนบริเวณสันอ่างเก็บน้ำ โดยคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นผู้ดูแลการบริหารรายได้จากกิจกรรมการเก็บค่าเบ็ดตกปลา แต่มีรายได้ไม่มากพอที่จะขยายกิจการ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในอนาคต ปัจจุบันอยู่ระหว่างการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ภายนอกในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์แบบต่อไป

ตาราง 4.1 วิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มของอ่างเก็บน้ำห้วยส้มเค็ม

รายการ	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่ม
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)	-มีทางหลวงหมายเลข 11 ผ่าน และเป็นทางหลวงที่มีความสำคัญในระดับประเทศอันเนื่องมาจากเป็นประตูสู่ภาคเหนือ -ระยะทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอยู่ที่ประมาณ 1-2 กิโลเมตร -ถนนอยู่ในสภาพดี	-ส่งเสริมการทำป้ายบอกทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว -พัฒนาป้ายสื่อความหมายประวัติความเป็นมาของอ่างเก็บน้ำห้วยส้มเค็ม -ต้องมีจุดประสานงานด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการ โดยการร่วมกลุ่มของชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
2. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)	อ่างเก็บน้ำห้วยส้มเค็ม	
3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)	-มีร้านอาหารท้องถิ่นมีไว้บริการ -ปั้มน้ำมัน -ร้านสะดวกซื้อ	
4. ที่พัก (Accommodation)	ในพื้นที่มีโรงแรมบริการ จำนวน 1 แห่ง	
5. กิจกรรมทางการท่องเที่ยว (Activity)	-กิจกรรมตกปลา -กิจกรรมทางน้ำ อาทิเช่น การ ขั้บเจ็ทสกี	

4.2.2 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนสมอแข อำเภอเมือง

4.2.2.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ชุมชนตำบลสมอแข มีพื้นที่ตั้งอยู่บนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำน่าน ห่างจากจังหวัดและอำเภอประมาณ 6 กิโลเมตร มีพื้นที่การปกครอง 40.19 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 25,119 ไร่ลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่ในตำบลเป็นที่ราบลุ่มเหมาะสำหรับทำการเกษตรและเป็นแหล่งรับน้ำจากเชิงเขาด้านทิศตะวันออกจึงมักมีปัญหาน้ำท่วมขังในฤดูฝนปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์พื้นที่เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยลักษณะหมู่บ้านจัดสรรมากขึ้น จึงเป็นทำเลที่สำคัญสำหรับยุทธศาสตร์การพัฒนาในภาพรวมของอำเภอและจังหวัดพิษณุโลกเนื่องจากเป็นที่ตั้งของสี่แยกอินโดจีน

เขตการปกครองและจำนวนหมู่บ้าน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข มีหมู่บ้านทั้งหมด 8 หมู่บ้านคือ หมู่ที่ 1 บ้านหนองตอ หมู่ที่ 2 บ้านลาดบัวขาว หมู่ที่ 3 บ้านดงประโดก หมู่ที่ 4 บ้านสมอแข หมู่ที่ 5 บ้านก่อ หมู่ที่ 6 บ้านเนินมะคึก หมู่ที่ 7 บ้านพงศธร – ชินลาก หมู่ที่ 8 บ้านกรมธรรม์ – ฉัตรแก้ว และชุมชนสมอแขมีอาณาเขต องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลต่าง ๆ คือ

ทิศเหนือ จดตำบลคอนทอง อำเภอเมือง

ทิศตะวันออก จดตำบลวังทอง อำเภอวังทอง

ทิศตะวันตก จดตำบลอรุณภูมิและอำเภอเมือง

ทิศใต้ จดตำบลวังพิกุล อำเภอวังทอง

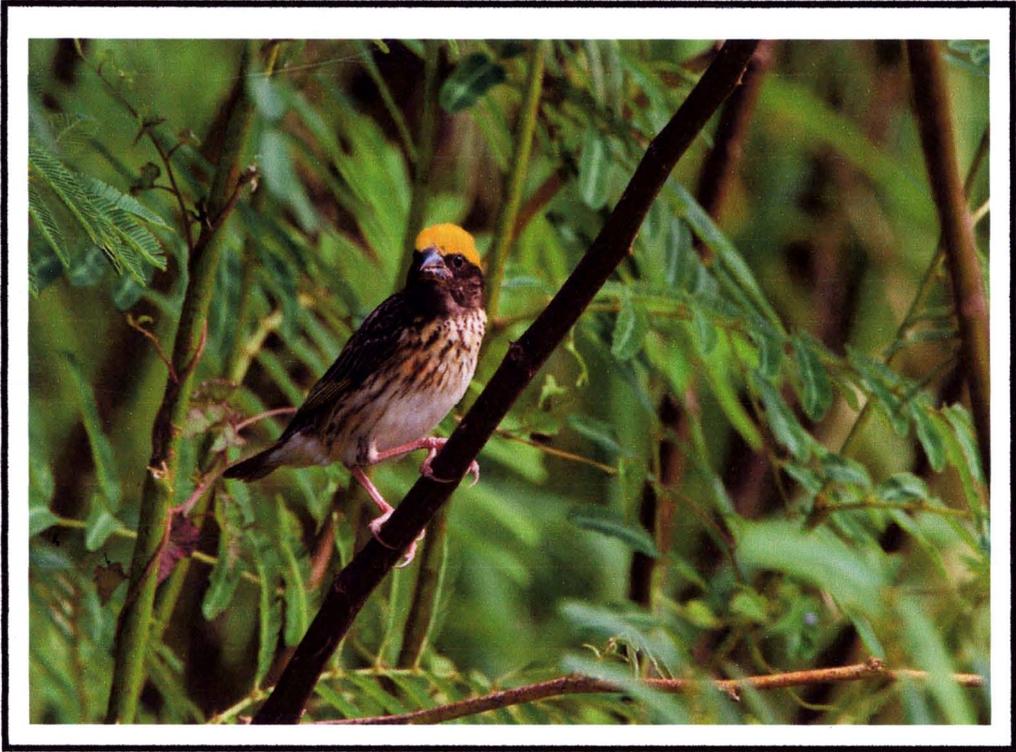
การคมนาคม ในเขตตำบลสมอแขอยู่ในสภาพสะดวก มีถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 11 (สายพิษณุโลก – อุดรดิตต์) ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 12 (สายพิษณุโลก – หล่มสัก) และถนนสายเลี้ยวเมืองตัดผ่าน มีถนนลาดยางสายเสื่อลากหาง – เนินมะคึก ใช้ร่วมระหว่างตำบลข้างเคียงข้างสำหรับถนนภายในหมู่บ้านประเภทถนนคอนกรีตเสริมเหล็กลาดยาง หินคลุก ลูกกรง สามารถใช้สัญจรไปมาสะดวกพอสมควร

4.2.2.2 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มบึงลาดบัวขาว-บึงราชนก

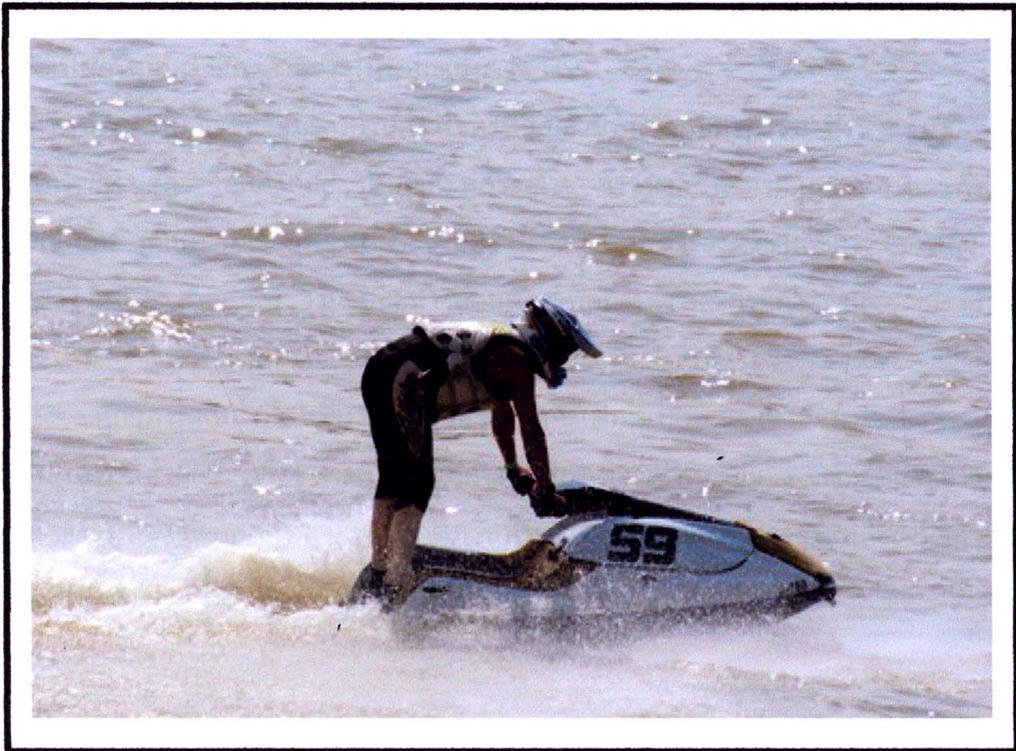
บึงลาดบัวขาว ดำเนินมาแล้วว่า "มีม้าขาวตัวหนึ่งวิ่งมาที่บึงและม้าเกิดตกใจมีอาการที่เรียกว่าตาขาวขึ้นจนตายอยู่ที่ข้างบึง ในบึงนั้นมีดอกบัวขาวเต็มไปหมดชาวบ้านจึงเรียกว่าบึงลาดบัวขาว และตั้งชื่อหมู่บ้านว่า บ้านลาดบัวขาวไปด้วย" บึงลาดบัวขาว เป็นหนองน้ำขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ในพื้นที่ของหมู่ที่ 2 บ้านลาดบัวขาว ตำบลสมอแข อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก บึงลาดบัวขาวเป็นสถานที่ที่เหมาะสมแก่การพักผ่อนหย่อนใจ การออกกำลังกาย โดยเฉพาะผู้ที่ชอบการเดิน การวิ่งในการออกกำลังกาย และกิจกรรมทางน้ำ

ตาราง 4.2 วิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มของบึงลาดบัวขาว-บึงราชนก

รายการ	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่ม
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)	-มีถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 11 (สายพิษณุโลก – อุดรดิตถ์) -มีถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 12(สายพิษณุโลก – หล่มสัก) มีถนนสายเลียบเมืองตัดผ่าน มีถนนลาดยางสายเสื่อลากหาง – เนินมะคึก	-ส่งเสริมการทำป้ายบอกทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว -พัฒนาป้ายสื่อความหมายประวัติความเป็นมาของพื้นที่ -สร้างป้ายสื่อความหมายประโยชน์ของการเล่นกิจกรรมทางน้ำ
2. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)	บึงลาดบัวขาว แหล่งท่องเที่ยวกิจกรรมทางน้ำ	-ออก กฎ ระเบียบ กติกา การใช้พื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยวโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน -ต้องมีจุดประสานงาน
3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)	-มีร้านอาหารท้องถิ่นมีไว้บริการ -ปั้มน้ำมัน -ร้านสะดวกซื้อ	ด้านการท่องเที่ยวเชิงกีฬาและนันทนาการ
4. ที่พัก (Accommodation)	ในพื้นที่มีโรงแรมบริการ จำนวนมาก	
5. กิจกรรมทางการท่องเที่ยว (Activity)	-กิจกรรมตกปลา คุณก -กิจกรรมทางน้ำ เช่น การขับเจ็ทสกี -มีแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง คือ บึงราชนก เป็นศูนย์กีฬาทางน้ำของจังหวัดพิษณุโลก	

ภาพ 4.4 บึงลาดบัวขาว-บึงราชนก แหล่งดูนกและศูนย์กีฬาทางน้ำ

ภาพ 4.5 บึงราชนก ศูนย์กีฬาทางน้ำที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัดพิษณุโลก

4.2.3 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนบ้านดง อำเภอชาติตระการ

4.2.3.1 ข้อมูลพื้นฐาน

คำว่า “บ้านดง” อดีตการอพยพของราชการเข้าไปจับจองที่ดินทำกิน โดยพื้นที่เป็นบริเวณป่าดงดิบ จะอยู่ลึกและห่างไกลความเจริญ นานปี ก็มีชุมชนมากขึ้น ก็เกิดเป็นหมู่บ้านเป็นตำบลตามลำดับ จึงตั้งชื่อว่า ตำบลบ้านดง ตามลักษณะของพื้นที่ที่อยู่ในดง ปัจจุบันจึงได้ชื่อว่า ตำบลบ้านดง

สภาพทั่วไปของตำบล เป็นพื้นที่ราบเชิงเขา พื้นที่เขาเป็นแหล่งต้นน้ำ ยอดเขาสูงประมาณ 1,105 ฟุต มีแหล่งน้ำธรรมชาติ น้ำคิ่ง น้ำตกธนูทอง บึงนาหล่ม บ้านดงมีอาณาเขตตำบล ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลป่าแดง อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลบ้านแพะ อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์

ชุมชนบ้านดง มีจำนวนประชากรของตำบล จำนวนประชากรมีจำนวน 7,772 คน และจำนวนหลังคาเรือน 2,427 หลังคาเรือน ส่วนสภาพพื้นที่และระบบสาธารณูปโภค จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ในพื้นที่ 2,264 ครัวเรือน จำนวนบ้านที่มีโทรศัพท์ 19 หลังคาเรือน การเดินทางใช้เส้นทางคมนาคมทางบกเป็นหลัก มีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1143 ใช้เดินทางไปจังหวัดพิษณุโลก ถนนที่ใช้ติดต่อระหว่างตำบลมีทั้งถนนลาดยางและถนนลูกรัง ส่วนถนนที่ใช้ติดต่อระหว่างหมู่บ้านส่วนใหญ่จะเป็นถนนลูกรังและลาดยางในหมู่บ้านบางช่วง

สภาพทางเศรษฐกิจของชุมชนบ้านดง ส่วนใหญ่มีอาชีพการเกษตรกรรม ประชาชนส่วนใหญ่จะปลูกพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ อ้อย , มันสำปะหลัง , ข้าว , ข้าวโพด , ถั่วตระกูลต่าง ๆ และพืชผักสวนครัว พืชสวน ได้แก่ ส้มเขียวหวาน , มะขามหวาน , มะม่วง , ลำไย เงาะ และการเลี้ยงสัตว์ ส่วนมากเลี้ยงไว้เพื่อบริโภคและใช้งาน และบางส่วนเลี้ยงเพื่อการค้า และยังมีการทำนา ทอผ้า ถนอมอาหาร เลี้ยงไหม

4.2.3.2 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มเขารธนูทอง-เขาบ่อม้า

เป็นสถานที่สำคัญที่กำลังจะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัยของชุมชนอันเนื่องมาจาก เขารธนูทอง มียอดเขาที่สูงที่สุดในจังหวัดพิษณุโลก คือ “ยอดภูเขาทอง” และยังมีจุดชมวิว “เขาบ่อม้า” เป็นจุดชมวิวที่งดงามที่สุดของบ้านดง

ตาราง 4.3 วิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มของเขารนุทองและเขาบ่อม้า

รายการ	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	แนวทาง การสร้างมูลค่าเพิ่ม
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)	- ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 11 แยกเข้าสู่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1143 - เส้นทางบ้านน้ำตองน้อย ระยะทาง ประมาณ 12 กิโลเมตร - เส้นทางบ้านเนินทอง ระยะทาง ประมาณ 12 กิโลเมตร	- ส่งเสริมการทำป้าย บอกทางเข้าสู่แห่ง ท่องเที่ยว - พัฒนาป้ายสื่อ ความหมายประวัติ ความเป็นมาของ พื้นที่
2. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)	- เขารนุทอง มียอดเขาที่สูงที่สุดใน จังหวัดพิษณุโลก คือ “ยอดภูเขาทอง” - มีจุดชมวิว “เขาบ่อม้า” เป็นจุดชมวิวที่ งดงามที่สุดของบ้านดง - สินค้าของที่ระลึก ได้แก่ ขนุนกรอบ และน้ำพริก	- ออก กฎ ระเบียบ กติกา การใช้พื้นที่ ในแหล่งท่องเที่ยว โดยกระบวนการมี ส่วนร่วมของชุมชน - ต้องมีจุด ประสานงานด้าน การท่องเที่ยวเชิง ผจญภัย - พัฒนาเส้นทางเดิน ชมธรรมชาติและจุด ชมวิว - พัฒนาลานกิจกรรม บนยอดเขาบ่อม้า
3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)	- มีร้านอาหารท้องถิ่นมีไว้บริการ - ปั๊มน้ำมัน - ร้านสะดวกซื้อและห้างเทสโก้โลตัส	
4. ที่พัก (Accommodation)	มีรีสอร์ทและเกสต์เฮาส์จำนวนมาก ซึ่ง ตั้งอยู่ในตัวอำเภอชาติตระการ	
5. กิจกรรมทางการท่องเที่ยว (Activity)	กิจกรรมเดินป่า พิชิตยอดเขาที่สูงที่สุด ในจังหวัดพิษณุโลก	

ภาพ 4.6 เขารนุทองและความงามทางธรรมชาติ

4.2.4 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนสวนเมี่ยง อำเภอชาติตระการ

4.2.4.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ตำบลสวนเมี่ยงเดิมขึ้นอยู่กับตำบลป่าแดง อ.นครไทย หลังจากแยกอำเภอเป็นอำเภอชาติตระการและตำบลสวนเมี่ยงได้แยกตำบล ปี 2518 สาเหตุที่ได้ชื่อว่าตำบลสวนเมี่ยงเนื่องจากมีป่าเมี่ยงขึ้นอยู่ จำนวนมาก ราษฎรที่อาศัยอพยพมาจากบ้านนากราว แขวงบ่อแตนประเทศลาว และจากจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดเลย ชุมชนตั้งมาประมาณ 40 ปี ชุมชนบ้านสวนเมี่ยงมีเนื้อที่ประมาณ 238 ตารางกิโลเมตร และมีอาณาเขต มีเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลป่าแดง	อำเภอชาติตระการ
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลคันไ้	อำเภอวัดโบสถ์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลท่าสะแก	อำเภอชาติตระการ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลบ้านดง	อำเภอชาติตระการ

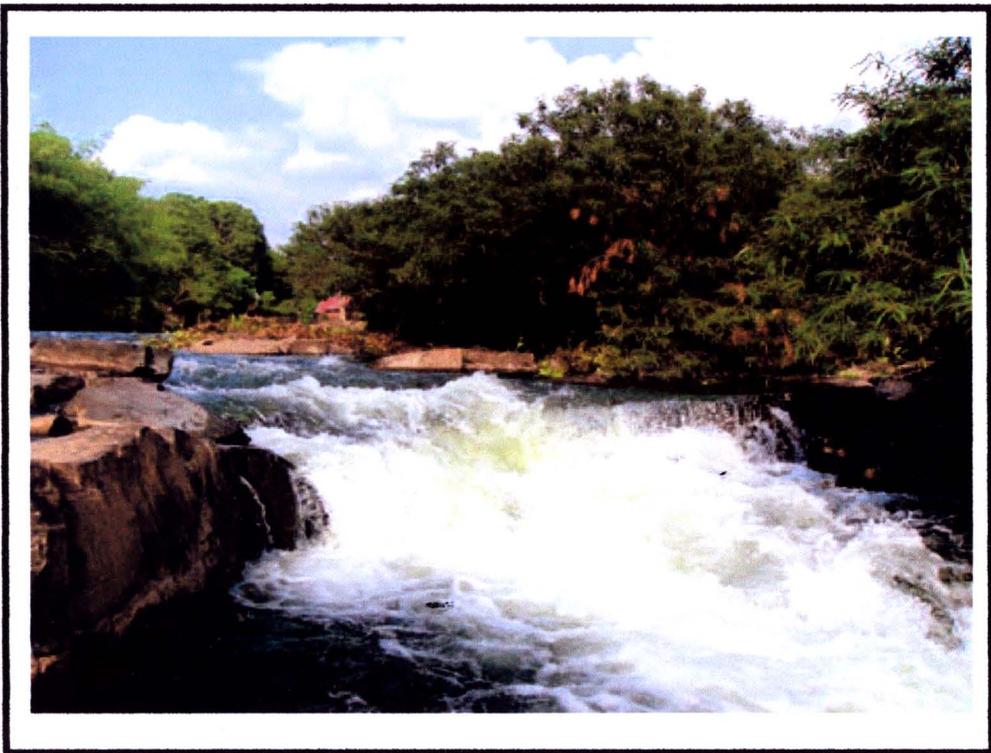
มีเขตการปกครอง มีจำนวนทั้งหมด 10 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านสวนเมี่ยง หมู่ที่ 6 บ้านโลกใหญ่ หมู่ที่ 2 บ้านหนองขาหย่าง หมู่ที่ 7 บ้านแก่งบัวคำ หมู่ที่ 3 บ้านน้อย หมู่ที่ 8 บ้านเนินช้างแทง

หมู่ที่ 4 บ้านห้วยช้างแทง หมู่ที่ 9 บ้านเนินหนองบัว หมู่ที่ 5 บ้านห้วยหมากกล้า และหมู่ที่ 10 บ้านหนองชุมแสง มีจำนวนประชากร แบ่งเป็นชายจำนวน 2,928 คน หญิงจำนวน 2,810 คน จำนวนหลังคาเรือน 1,741 หลังคาเรือน

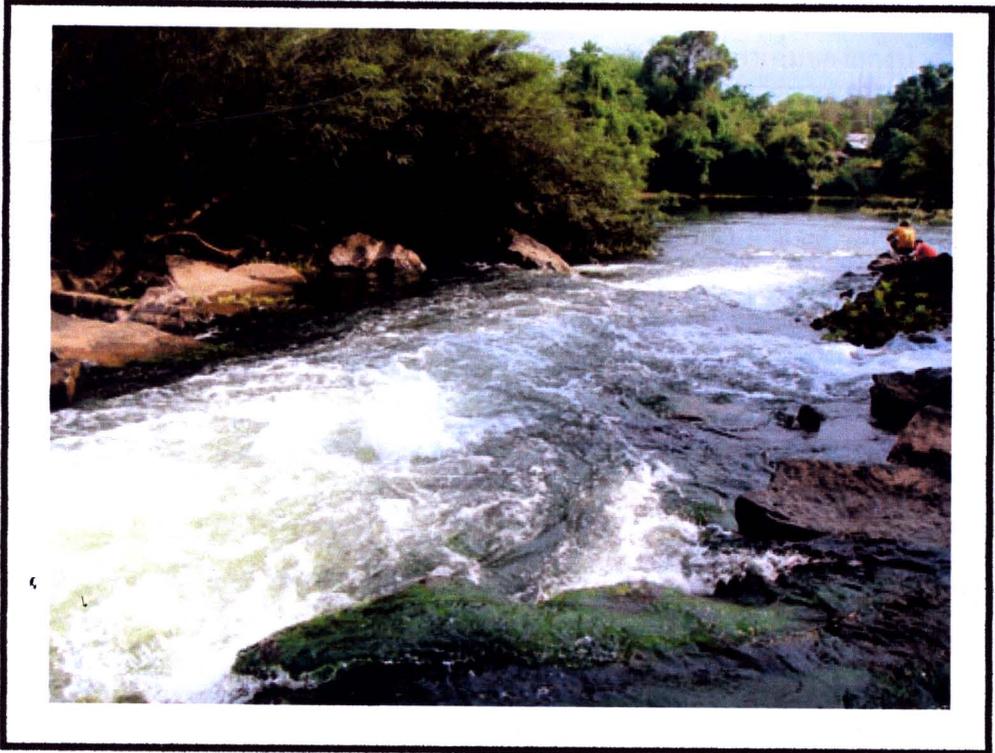
ผลิตภัณฑ์มวลรวมและรายได้ ชุมชนมีผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญประกอบด้วย พืชเศรษฐกิจได้แก่ ข้าว ข้าวโพด ถั่วเหลือง มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน พืชไม้ผล ได้แก่ มะม่วง มะขามหวาน ส้มเขียวหวาน ลำไย กระท้อน น้อยหน่า และผลิตภัณฑ์ของตำบลได้แก่ ผ้าพื้นเมือง และสุราแช่พื้นบ้าน และทำให้เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรได้ในอีกระดับหนึ่งและชุมชนนั้นเหมาะสมที่จะดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาส่งเสริมอาชีพเกษตรกรกรรม และการผังเมืองรวมทั้งการบริการสาธารณะเป็นอย่างดี

4.2.4.2 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่งบัวคำ

พื้นที่ของตำบลสวนผึ้งสวนใหญ่จะเป็นที่ลาดเชิงเขา และพื้นที่สูงต่ำสลับกันไปประกอบกัน เป็นตำบลที่มีพื้นที่บางส่วนอยู่ในเขตลุ่มน้ำแควน้อย ซึ่งเป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ มีพื้นที่เหมาะสมสำหรับที่จะส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ภาพ 4.7 แก่งบัวคำ จุดล่องแก่งแห่งใหม่

ภาพ 4.8 แก่งบัวคำ

ตาราง 4.4 วิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มของแก่งบัวคำ

รายการ	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่ม
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)	- ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 11 แยกเข้าสู่ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1143 - ถึงแยกเส้นทางบ้านแก่งบัวคำ ประมาณ 23 กิโลเมตร	- ส่งเสริมการทำป้ายบอกทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว - พัฒนาป้ายสื่อความหมายประวัติความเป็นมาของพื้นที่
2. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)	- แก่งบัวคำ	- ออกกฎระเบียบกติกการใช้พื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยวโดย
3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)	- มีร้านอาหารท้องถิ่นมีไว้บริการ - ปิมน้ำมัน - ร้านสะดวกซื้อและห้างเทสโก้โลตัสในอำเภอ - สินค้าของที่ระลึก ได้แก่ เบญจรงค์	กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน - ต้องมีจุดประสานงานด้านการท่องเที่ยวล่องแก่ง
4. ที่พัก (Accommodation)	มีรีสอร์ทและเกสต์เฮาส์จำนวนมาก ซึ่งตั้งอยู่ในตัวอำเภอชาติตระการ	- พัฒนาเส้นทางเดินชมธรรมชาติและจุดชมวิว - พัฒนาทำขึ้นลงและลานพักผ่อนการทำกิจกรรม
5. กิจกรรมทางการท่องเที่ยว (Activity)	- ล่องแก่งบัวคำ - กิจกรรมพักผ่อนริมแก่ง	ล่องแก่งแก่งบัวคำ

4.2.5 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนท่าสะแก อำเภอลาดบัวหลวง

4.2.5.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ประวัติชุมชนท่าสะแกมีประวัติความเป็นมา คือ เดิมตำบลท่าสะแกขึ้นอยู่กับตำบลป่าแดง ขอแยกจากตำบลป่าแดงมาเป็นตำบลท่าสะแกเมื่อปี พ.ศ. 2535 เหตุที่ชื่อว่าตำบลท่าสะแก เพราะว่ามีต้นสะแกใหญ่อยู่บริเวณหมู่บ้านท่าสะแก พอแยกตำบลเลยตั้งชื่อว่าตำบลท่าสะแก จนทุกวันนี้ (ต้นสะแกเดี๋ยวนี้ไม่มีแล้ว)

สภาพทั่วไปของตำบล สภาพของตำบลและหมู่บ้านเป็นที่ราบเนินภูเขา มีป่าไม้เบญจพรรณ สภาพป่ายังคงเหลือประมาณ 50 % ของพื้นที่ ส่วนอาณาเขตตำบล มีดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลลาดบัวหลวง อำเภอลาดบัวหลวง

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลบ้านพร้าว อำเภอนครไทย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลนครชุม อำเภอนครไทย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลสวนเมี่ยง อำเภอลาดบัวหลวง

จำนวนประชากรของตำบล จำนวนหลังคาเรือนในเขต อบต. 1,233 หลังคาเรือน ชุมชนท่าสะแกมีอาชีพหลัก คือ ทำนา ทำสวน/ทำไร่ อาชีพเสริม รับจ้างทั่วไป เช่นการเก็บบอนสดตามป่าในชุมชน นำมาตากจนแห้ง แล้วส่งขายยังนายหน้าเพื่อส่งต่อไปขายยังประเทศจีนต่อไป

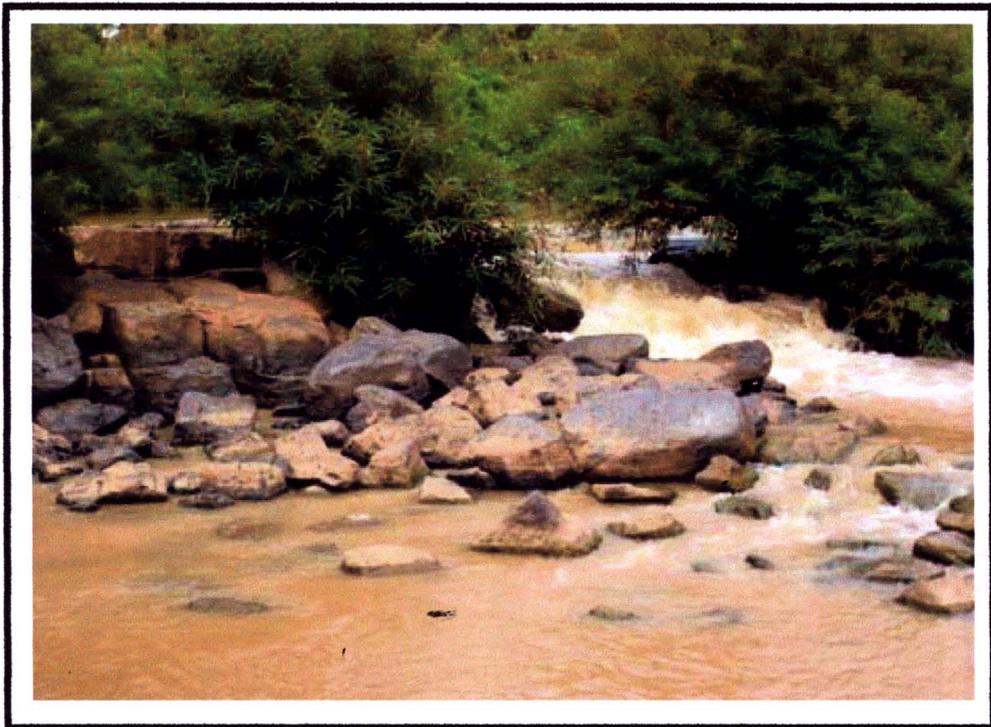
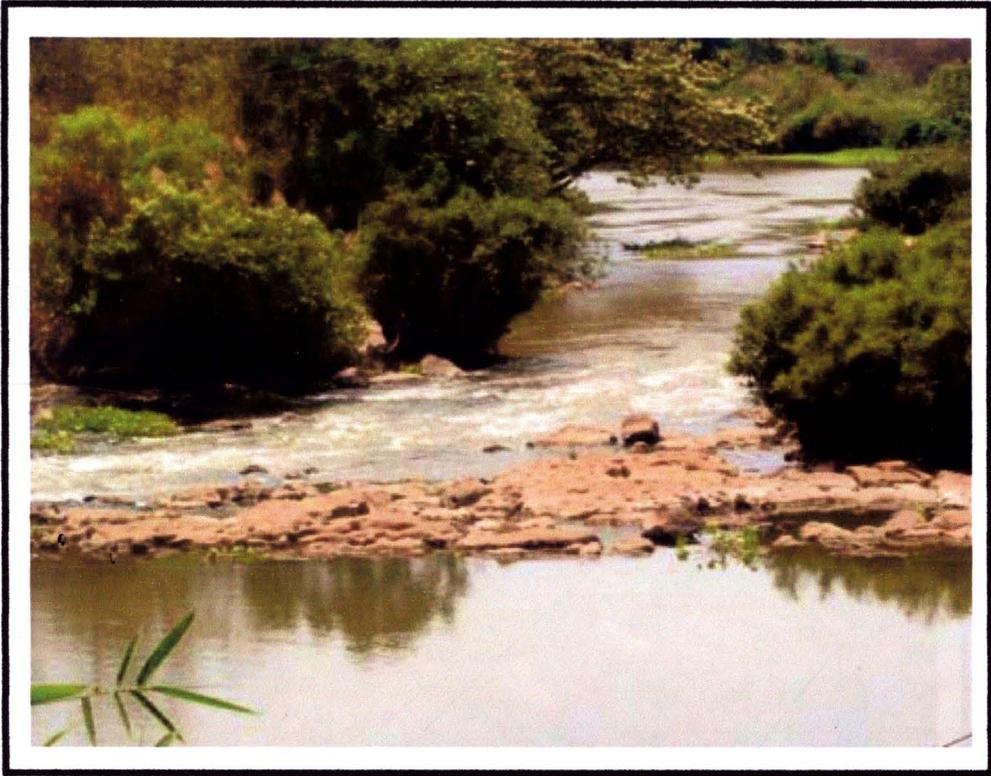
เส้นทาง การคมนาคม การเดินทางเข้าสู่ตำบล ถนนเข้าสู่ตำบลเป็นถนนลาดยาง ทุกหมู่บ้าน ยกเว้นหมู่ 7 เป็นถนนดินประมาณ 7 กิโลเมตร ระยะทางจากหมู่บ้านที่อยู่ไกลสุดคือ หมู่ที่ 7 ระยะทาง 17 กิโลเมตร ใกล้สุดคือ หมู่ที่ 5 ระยะทาง 3 กิโลเมตร

สภาพพื้นที่และระบบสาธารณูปโภค จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ในเขต อบต. 1,220 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 100.00 จำนวนบ้านที่มีโทรศัพท์ 25 หลังคาเรือน คิดเป็นร้อยละ 2.50 ของจำนวนหลังคาเรือน

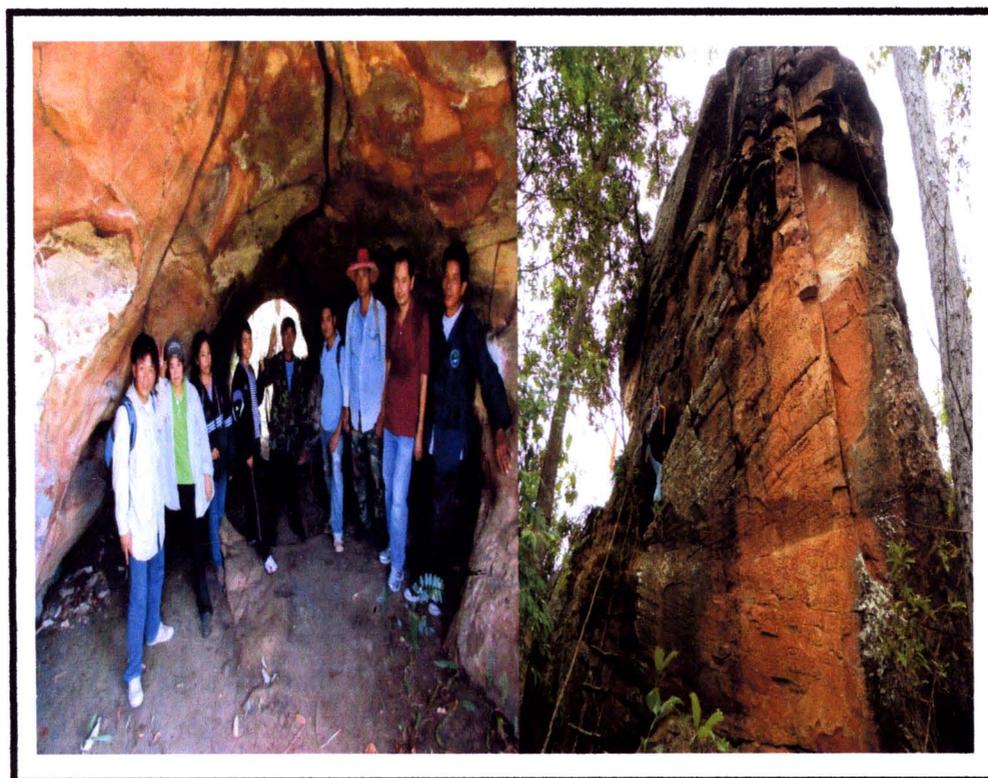
4.2.5.2 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มของเขาลักว้าวและแก่งหาดอ้อย สภาพพื้นที่และสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับเส้นทางการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว นั้น สะดวก สภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างทางเดินขึ้นเขาลักว้าวจะพบกับ ธรรมชาติที่งดงาม จุดชมวิว แหล่งพันธุ์พืช เช่น กล้วยไม้ป่า ยาสมุนไพรมัน เป็นต้น นอกจากนี้ ยังพบ กลุ่มหินหลากหลายรูปจนกล่าวได้ว่า “กลุ่มมหัศจรรย์หินแปลก”

ตาราง 4.5 วิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มของเขาลักว้าวและแก่งหาดอ้อย

รายการ	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่ม
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)	-ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 11 แยกเข้าสู่ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 1143	-ส่งเสริมการทำป้ายบอก ทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว -พัฒนาป้ายสื่อความหมาย ประวัติความเป็นมาของ พื้นที่
2. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)	-เขาลักว้าวและกองหิน มหัศจรรย์ -แก่งหาดอ้อย	-ออก กฎ ระเบียบ กติกา การใช้พื้นที่ในแหล่ง ท่องเที่ยวโดยกระบวนการ มีส่วนร่วมของชุมชน -ต้องมีจุดประสานงานด้าน การท่องเที่ยวเดินป่า -พัฒนาเส้นทางเดินชม ธรรมชาติและจุดชมวิว -พัฒนาเส้นทางเดินริมแก่ง -พัฒนาจุดท่องเที่ยวริมแก่ง หาดอ้อย
3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity/Facility)	-มีร้านอาหารท้องถิ่นมีไว้บริการ -ปั้มน้ำมัน -ร้านสะดวกซื้อและห้างเทศโก้ โลตัสในอำเภอ -สินค้าของที่ระลึก ได้แก่ ผ้าทอ มือ บอนดากแห้ง	
4. ที่พัก (Accommodation)	มีรีสอร์ทและเกสต์เฮาส์จำนวน มาก ซึ่งตั้งอยู่ในตัวอำเภอชาติ ตระการ	
5. กิจกรรมทางการท่องเที่ยว (Activity)	-ท่องเที่ยวแก่งหาดอ้อย -กิจกรรมพักผ่อนริมแก่ง -กิจกรรมเดินสำรวจหินแปลก	

ภาพ 4.9 แก่งหาดช้อย

ภาพ 4.10 จุดชมวิวเขาหลักกว่าว-กองหินมหัสจรรย์

4.2.6 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนป่าแดง อำเภอชาติตระการ

4.2.6.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ชุมชนป่าแดงมีประวัติความเป็นมาคือเดิมตำบลป่าแดง เป็นพื้นที่ที่มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะป่าไม้แดงมีเป็นจำนวนมาก และเป็นหมู่บ้านหนึ่งในอำเภอนครไทย ต่อมาได้แบ่งพื้นที่การปกครองของตำบลป่าแดง อำเภอนครไทย เป็นกิ่งอำเภอชาติตระการ ตำบลป่าแดงจึงเป็นตำบลป่าแดง ในพื้นที่กิ่งอำเภอชาติตระการ และเป็นตำบลหนึ่งของอำเภอชาติตระการในเวลาต่อมา

สภาพทั่วไปของตำบล ภูมิประเทศส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นที่สูงเนิน ที่ราบเชิงเขา มีที่สูงต่ำสลับกัน ดินส่วนใหญ่เป็นดินลูกรังและดินร่วน มีพื้นที่ประมาณ 144 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 90,000 ไร่ มี 12 หมู่บ้าน ในเขต อบต.5 หมู่บ้าน และในเขตเทศบาล 5 หมู่บ้าน ในเขต อบต.บางส่วน 2 หมู่บ้าน ชุมชนป่าแดงมีอาณาเขตตำบล ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลบ้านดง,ตำบลชาติตระการ อำเภอชาติตระการ
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลท่าสะแก,ตำบลสวนเมี่ยง อำเภอชาติตระการ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ตำบลท่าสะแก อำเภอชาติตระการ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ตำบลบ้านดง, ตำบลสวนเมี่ยง อำเภอชาติตระการ

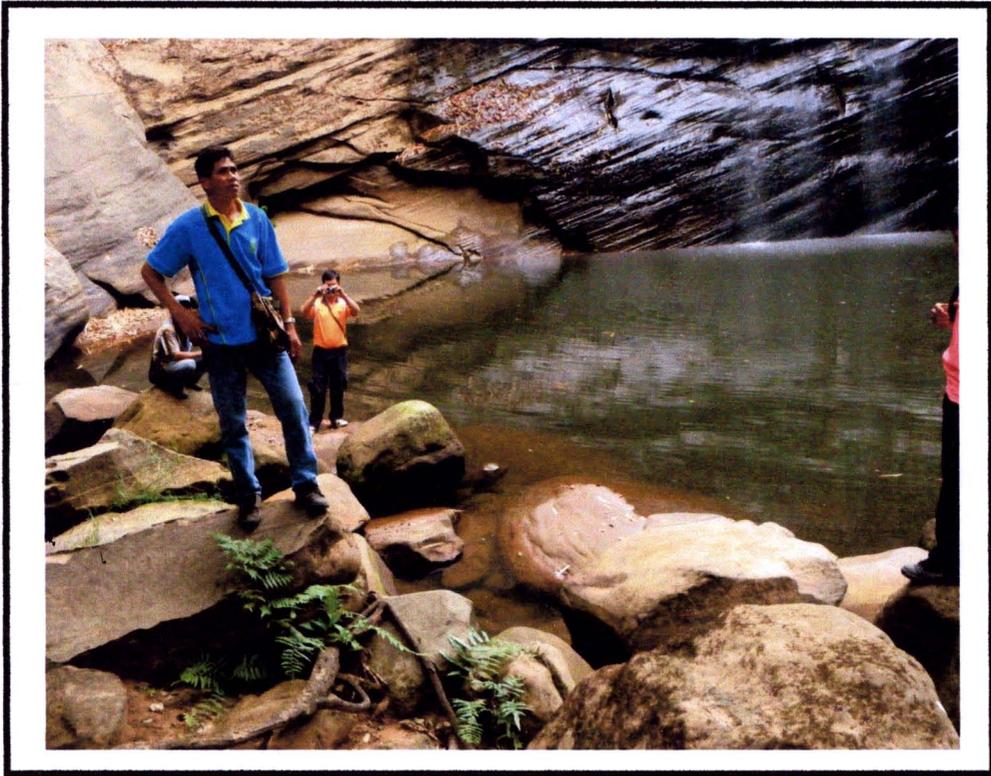
จำนวนประชากรของตำบลมีจำนวนประชากรในเขต อบต. 3,371 คน และจำนวนหลังคาเรือน 712 หลังคาเรือน ชุมชนป่าแดงมีอาชีพของตำบลทำสวน อุตสาหกรรมในครัวเรือน ทอผ้า จักสาน เส้นทางการคมนาคม การเดินทางเข้าสู่ตำบล โดยรถยนต์จากอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ถึงตำบลป่าแดง อำเภอชาติตระการ โดยรถยนต์โดยสารประจำทางสายพิษณุโลก-ชาติตระการ ระยะทางประมาณ 134 กิโลเมตร อัตราค่าโดยสารเที่ยวละ 53 บาท การติดต่อระหว่างหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นถนนลาดยาง เนื่องจากหมู่บ้านตั้งอยู่สองข้างทางถนนสายหลักระหว่างอำเภอชาติตระการ-แยกอำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ สภาพพื้นที่และระบบสาธารณูปโภคของชุมชนป่าแดงมีจำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ในเขต อบต. 472 ครัวเรือน จำนวนบ้านที่มีโทรศัพท์ 20 หลังคาเรือน คิดเป็นร้อยละ 2.81 ของจำนวนหลังคาเรือน

4.2.6.2 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มน้ำภาคน้อย-ทุ่งดาวกระจาย

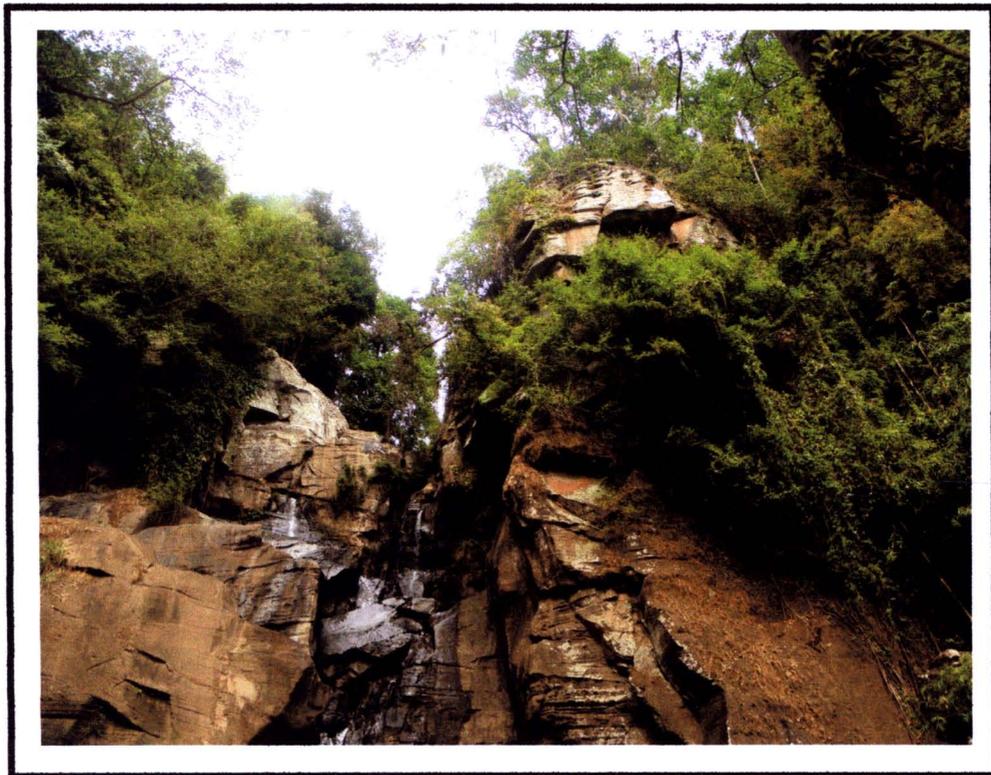
น้ำภาคน้อย คือน้ำตกใหม่ที่อยู่ในพื้นที่ของชุมชนป่าแดง นอกจากนี้ยังมีทุ่งดาวกระจายเป็นทางดอกไม้ที่บ้านช่วงปลายฤดูฝน ถึง ต้นฤดูหนาว ดอกดาวกระจายจะเหลืองสุดุดา สร้างความสดชื่นและสวยงามให้กับนักท่องเที่ยว

ตาราง 4.6 วิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มของน้ำภาคน้อยและ
ทุ่งดาวกระจาย

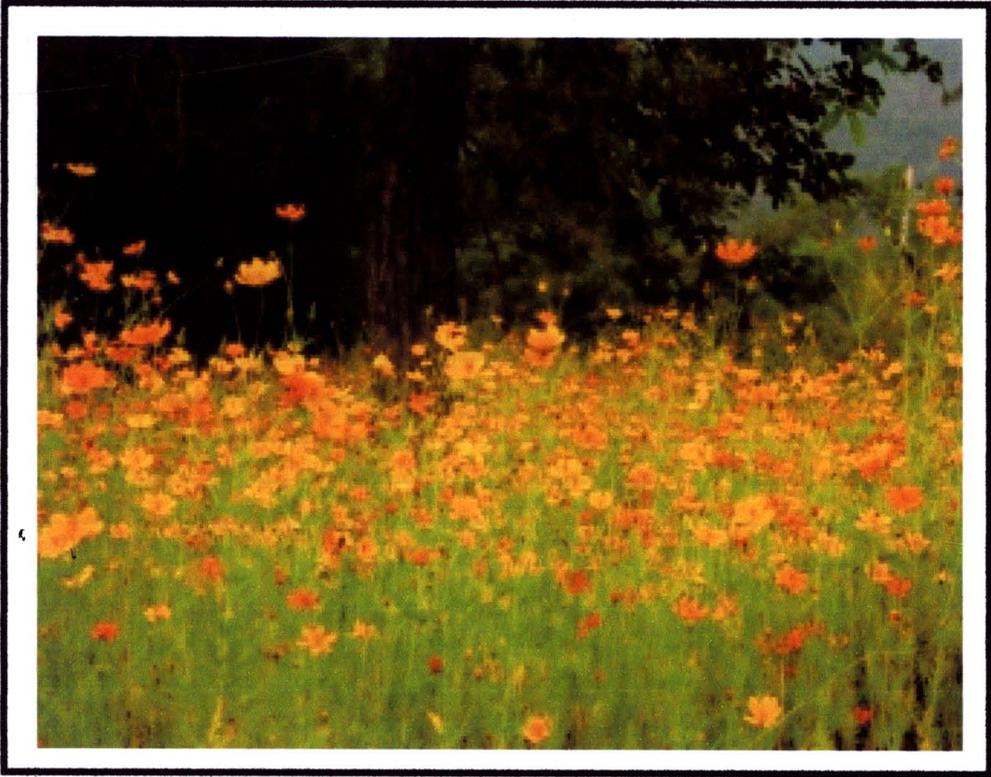
รายการ	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	แนวทาง การสร้างมูลค่าเพิ่ม
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)	-ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 11 แยกเข้าสู่ สู่ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1143 -ทางเข้าแหล่งท่องเที่ยวห่างจากชุมชน ประมาณ 2-3 กิโลเมตร	-ส่งเสริมการทำป้าย บอกทางเข้าสู่แหล่ง ท่องเที่ยว -พัฒนาป้ายสื่อ ความหมายประวัติ ความเป็นมาของพื้นที่
2. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)	-รอยตัวหน้าผาน้ำภาคน้อย -เดินสำรวจทุ่งดาวกระจาย	-ออก กฎ ระเบียบ กติกา การใช้พื้นที่ใน แหล่งท่องเที่ยวโดย กระบวนการมีส่วนร่วม ของชุมชน
3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)	-มีร้านอาหารท้องถิ่นมีไว้บริการ -ปั้มน้ำมัน -ร้านสะดวกซื้อและห้างเทสโก้โลตัส ในอำเภอ -สินค้าของที่ระลึก ได้แก่ ผ้าทอมือ บอนตาคแห้ง	-ต้องมีจุดประสานงาน ด้านการท่องเที่ยว -พัฒนาเส้นทางเดินชม ธรรมชาติและจุดชมวิว
4. ที่พัก (Accommodation)	มีรีสอร์ทและเกสต์เฮาส์จำนวนมาก ซึ่งตั้งอยู่ในตัวอำเภอชาติตระการ -กิจกรรมเส้นทางเดินชมทุ่ง ดาวกระจาย	-พัฒนาเส้นทางเดิน สำรวจหรือเส้นทาง จักรยานชมทุ่ง ดาวกระจาย
5. กิจกรรมทางการท่องเที่ยว (Activity)	ดาวกระจาย -กิจกรรมรอยหน้าผา-น้ำตกภาคน้อย	-จุดสาธิตการ รอยตัว บนหน้าผา

ภาพ 4.11 น้ำภาคน้อย – ลานหินธรรมชาติ

ภาพ 4.12 น้ำภาคน้อย - กิจกรรมโรยตัวจากหน้าผา

ภาพ 4.13 จุดเดินป่า-เส้นทางจักรยานชมทุ่งดอกดาวกระจาย

4.2.7 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนบ่อภาค อำเภอชาติตระการ

4.2.7.1 ข้อมูลพื้นฐาน ประวัติความเป็นมาตำบลบ่อภาค แยกออกมาจาก ตำบลชาติตระการ เมื่อปี พ.ศ. 2529 โดยมีจำนวน 6 หมู่บ้าน ตำบลบ่อภาค มี 15 หมู่บ้าน ซึ่งเป็นหมู่บ้านพัฒนาชาติไทย 4 หมู่บ้าน (ชาวเขาเผ่าม้ง) หมู่บ้านราษฎรอาสา(รอส.) 5 หมู่บ้านเป็นป่าเขาสูงชัน พื้นดินลูกรัง มีที่ราบหุบเขาใช้สำหรับการเกษตร ประมาณ 615 ไร่ มีลำน้ำภาคไหลผ่านบริเวณตอนกลางตามแนว ชุมชนบ่อภาค มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ตำบลห้วยมุ่น อำเภอป่าดง จังหวัดอุตรดิตถ์
ทิศใต้	ติดต่อกับ ตำบลน้ำกุ่ม อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับแขวงชัยบุรี เมืองบ่อแดน สปป.ลาว และ ตำบลเหล่ากอหก อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ตำบลชาติตระการ อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก และ ตำบลน้ำไผ่ อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์

ชุมชนบ้านบ่อภาค จำนวนประชากรในเขต อบต. 7,648 คน และจำนวนหลังคาเรือน 1,958 หลังคาชุมชนมีอาชีพของตำบลทำสวน อุตสาหกรรมในครัวเรือน ทอผ้า จักสาน การเดินทางสู่บ้านน้ำจวง-บ่อภาคใช้เส้นทางสายชาติตระการ-บ่อภาค จากที่ว่าการอำเภอ ถึงเขตพื้นที่ตำบล หมู่บ้านแรก คือ หมู่ที่ 1 บ้านนาตอน ระยะทาง 21 กิโลเมตร

4.2.7.2 สักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มน้ำจวง

ชุมชนบ้านน้ำจวง อดีตเคยเป็นสมรภูมิรบ ที่เป็นพื้นที่สีแดง แต่ปัจจุบันชาวบ้านต่างหันมาอยู่อย่างสงบสุข พื้นที่บ้านน้ำจวงตั้งอยู่บนเนินเขาเป็นพื้นที่สูงน้ำตกตาดปลาแห้ง เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ที่เป็นชั้นหินลดหลั่นกันลงมาเป็นชั้น ๆ มีน้ำตลอดทั้งปี โดยแอบซุกตัวอยู่ท่ามกลางหมอกไม้ในหุบเขา ที่เต็มไปด้วยธรรมชาติมีความสวยงามอย่างยิ่ง การเดินทางเข้าสู่ลำต้นนั้นต้องเดินทางด้วยรถยนต์ ปีกอพักสูง โดยขับออกจากหมู่บ้านน้ำจวงใช้เวลาเพียง 5 นาที ก็จะถึงที่ทำการของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเมี่ยง-ภูทอง ซึ่งเราจะต้องจอดรถยนต์ไว้ ณ ที่ทำการอุทยาน จากนั้นก็เดินเท้าเข้าไปอีกประมาณ 15 นาที

การเดินทางเข้าสู่ลานน้ำตก ทันทีที่จะได้เห็น น้ำตกตาดปลาแห้ง จะพบกับความสวยงามที่ซุกตัวอยู่ในป่าได้อย่างน่าอัศจรรย์กับโขดหินผาขนาดใหญ่ ที่มีสายน้ำใสสะอาดไหลลงมาเป็นชั้นกระทบกับโขดหินเบื้องล่าง โดยไหลรินจากเบื้องบนลงสู่แอ่งน้ำด้านล่างกว่า 7 สาย นอกจากนี้ยังมีลานหินที่ใช้เป็นที่จอดเฮลิคอปเตอร์ของทหารในอดีต หรือจะเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่นักนิยมไพรสามารถล่องแพไม้ไผ่ชมธรรมชาติได้

ตาราง 4.7 วิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มของป่าน้ำจวงและตาปลาแก้ว

รายการ	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	แนวทาง การสร้างมูลค่าเพิ่ม
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)	จากตัวเมืองไปประมาณ 140 กิโลเมตร โดยเดินทางมุ่งหน้าสู่อำเภอชาติตระการ -จากนั้นใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 1237 มุ่งหน้าไปทางอุทยานแห่งชาติภูสอยดาว ประมาณ 20 กม. จะเห็นโรงเรียนบ้านนา ดอนอยู่ทางซ้ายมือ ซึ่งจะมีป้ายบอกทาง ขึ้นไปบ้านน้ำคับ-บ้านน้ำจวง เลี้ยวเข้าไป ประมาณ 21 กม. ก็ถึงหมู่บ้านน้ำจวง	-ส่งเสริมการทำ ป้ายบอกทางเข้าสู่ แหล่งท่องเที่ยว -พัฒนาป้ายสื่อ ความหมายประวัติ ความเป็นมาของ พื้นที่ -ออก กฎ ระเบียบ กติกา การใช้พื้นที่ ในแหล่งท่องเที่ยว โดยกระบวนการมี ส่วนร่วมของ ชุมชน -ต้องมีจุด ประสานงานด้าน การท่องเที่ยว -พัฒนาเส้นทาง เดินชมธรรมชาติ และจุดชมวิว
2. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)	-ป่าภูเมียง-ภูซัดและป่าน้ำจวง	-พัฒนาเส้นทาง เดินชมธรรมชาติ และจุดชมวิว
3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)	-มีร้านอาหารท้องถิ่นมีไว้บริการ -ปั้มน้ำมัน -ร้านสะดวกซื้อ -สินค้าของที่ระลึก ได้แก่ ผ้าทอมือ บอน ตากแห้ง	-ต้องมีจุด ประสานงานด้าน การท่องเที่ยว -พัฒนาเส้นทาง เดินชมธรรมชาติ และจุดชมวิว
4. ที่พัก (Accommodation)	-มีบ้านพักโฮมสเตย์เพียงท่านละ 250 บาท พร้อมอาหารเช้า	-พัฒนาเส้นทาง เดินสำรวจป่าบ้าน น้ำจวง
5. กิจกรรมทางการท่องเที่ยว (Activity)	-กิจกรรมล่องแพไม้ไผ่ -กิจกรรมเดินป่าน้ำจวง -กิจกรรมเดินชมตาปลาแก้ว	

4.2.8 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนนิคมพัฒนา อำเภอบางระกำ

4.2.8.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ชุมชนนิคมพัฒนา มีประวัติว่า เดิมตำบลนิคมพัฒนาแยกออกจากการปกครองจาก ตำบลลุย ม่วง อำเภอบางระกำ ตำบลนิคมพัฒนายกฐานะเป็น อบต.เมื่อปี 2538 มีหมู่บ้านในเขตการปกครอง 12 หมู่บ้าน ทางกรมส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์เข้าดำเนินการปฏิรูปที่ดินทำกินให้เกษตรกร โดยจัดเป็นผังจำนวน 15 ผัง เพื่อให้ราษฎรเข้าอาศัยทำกิน หรือราษฎรเรียกกันว่า จัดรูปที่ดินตามแบบนิคม เพื่อให้ราษฎรเข้าทำกิน จึงเรียกกันติดปากว่าบ้านในเขตนิคม ชุมชนพัฒนานิคมมีเนื้อที่ ประมาณ 53,125 ไร่ หรือ 85 ตารางกิโลเมตร และมีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลหนองคูม อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลหนองกุลา อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลบึงกอก อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลบึงทับแรด อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

ลักษณะภูมิประเทศ สภาพภูมิประเทศ ตำบลนิคมพัฒนามีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบ ลักษณะของดินเป็นดินปนทราย ซึ่งเหมาะแก่การทำเกษตรและเลี้ยงสัตว์ มีลำคลองที่สำคัญ คือ คลองกรุงกรัก และคลองท่าโกรก แต่ในฤดูแล้งลำคลองต่างๆ ในตำบลนิคมพัฒนาจะแห้งขอด ไม่มีน้ำที่จะทำการเกษตร เนื่องจากฝนไม่ตก ถึงแม้จะมีการขุดเจาะบ่อบาดาลก็ไม่สามารถที่จะแก้ปัญหาดังกล่าวได้

ชุมชนนิคมพัฒนามีสภาพภูมิอากาศ คือ มี 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ เดือนมีนาคม – เดือนมิถุนายน ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ เดือนกรกฎาคม – เดือนกันยายน และ ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่ เดือนตุลาคม – เดือนกุมภาพันธ์ จำนวนหมู่บ้าน มี 13 หมู่บ้าน หมู่ที่ 1 ชื่อบ้านทุ่งอ้ายโหล หมู่ที่ 2 ชื่อบ้านใหม่เจริญผล หมู่ที่ 3 ชื่อบ้านใหม่เจริญธรรม หมู่ที่ 4 ชื่อบ้านคลองน้ำเย็น หมู่ที่ 5 ชื่อบ้านนิคมพัฒนา หมู่ที่ 6 ชื่อบ้านป่าสัก หมู่ที่ 7 ชื่อบ้านท่ามะเกลือ หมู่ที่ 8 ชื่อบ้านทุ่งใหญ่ หมู่ที่ 9 ชื่อบ้านพรสวรรค์ หมู่ที่ 10 ชื่อบ้านหนองบัวนา หมู่ที่ 11 ชื่อบ้านศรีนครินทร์ หมู่ที่ 12 ชื่อบ้านบ่อไทรงาม และหมู่ที่ 13 ชื่อบ้านเจริญผลพัฒนา

พื้นที่ของตำบลนิคมพัฒนา มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบ ลักษณะของดินเป็นดินปนทราย ซึ่งเหมาะแก่การทำเกษตรและเลี้ยงสัตว์ มีลำคลองที่สำคัญ คือ คลองกรุงกรัก และคลองท่าโกรก

4.2.8.2 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มในแหล่งท่องเที่ยวบึงใหญ่-กรุงกรัก

ชุมชนนิคมพัฒนามีแผนพัฒนาบึงใหญ่และลำธารกรุงกรักให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ

ตาราง 4.8 วิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มของบึงใหญ่และกรุงศรี

รายการ	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	แนวทาง การสร้าง มูลค่าเพิ่ม
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)	จากตัวเมืองไปประมาณ 8 กิโลเมตร โดย เดินทางมุ่งหน้าสู่อำเภอบางระกำ -จากนั้นแยกไปตามถนนทางหลวงอีก ประมาณ 15 กม. จะถึงชุมชนนิคมพัฒนา	-ทำป้ายบอก ทางเข้าสู่แหล่ง ท่องเที่ยว -พัฒนาป้ายสื่อ ความหมาย
2. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)	บึงใหญ่ แหล่งท่องเที่ยวตกปลาและกีฬาทางน้ำ	ประวัติความเป็นมาของพื้นที่ -ออก กฎ
3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)	-มีรีสอร์ทและร้านอาหารในตัวอำเภอและ เส้นทางสู่ชุมชนบ้านนิคมพัฒนา -มีร้านอาหารท้องถิ่นมีไว้บริการ -ปั้มน้ำมันและร้านสะดวกซื้อ -สินค้าของที่ระลึก ได้แก่ กลุ่มทอเสื่อ ผลิตภัณฑ์โอท็อปที่มีชื่อเสียงระดับจังหวัด	ระเบียบ กติกา การใช้พื้นที่ใน แหล่งท่องเที่ยว -ต้องมีจุด ประสานงาน ท่องเที่ยว
4. ที่พัก (Accommodation)	-ที่พักตั้งอยู่ในตัวอำเภอบางระกำและจังหวัด พิษณุโลก	-พัฒนาบึงใหญ่ เพื่อการ ท่องเที่ยวเชิง นันทนาการ
5. กิจกรรมทางการท่องเที่ยว (Activity)	-กิจกรรมตกปลาริมบึงใหญ่และลำธาร -กิจกรรมกีฬาทางน้ำ -แหล่งพักผ่อนหย่อนใจริมบึงใหญ่และลำธาร	

4.2.9 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนท่าศาล อำเภอบางกระทุ่ม

4.2.9.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ประวัติความเป็นมา ตำบลท่าศาล เป็นที่ดอน ราษฎรส่วนใหญ่นิยมปลูกต้นตาลไว้ตามคันนา และมีแม่น้ำแคววังทองไหลผ่าน จึงเป็นที่มาของตำบล "ท่าศาล" และตำบลท่าศาลอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอบางกระทุ่ม มีหมู่บ้านจำนวน 8 หมู่บ้าน สภาพทั่วไปของตำบล พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ดอน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา ชุมชนท่าศาลตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอบางกระทุ่ม ประมาณ 11 กิโลเมตร มีอาณาเขตตำบล ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลแม่ระกา อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลบางกระทุ่ม ตำบลนครป่าหมาก

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลนครป่าหมาก อำเภอบางกระทุ่ม

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลวังน้ำคู้ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

จำนวนประชากรของตำบล จำนวนประชากรในเขต อบต. 7,014 คน และจำนวนหลังคาเรือน 1,832 หลังคาเรือน ข้อมูลอาชีพของตำบล มีอาชีพหลัก ทำนา ทำสวน ทำไร่ และมีอาชีพเสริมเลี้ยงนกกระทา รับจ้าง เส้นทางคมนาคม การเดินทางเข้าสู่ตำบล เป็นถนนลาดยาง สภาพพื้นที่และระบบสาธารณูปโภค จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ในเขต อบต. 1,832 ครัวเรือน ชุมชนท่าศาลมีเนื้อที่ทั้งหมด 39,919 ไร่ ภูมิประเทศ ลักษณะภูมิประเทศของตำบลท่าศาลเป็นที่ราบและราบลุ่ม แยกออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

- พื้นที่ดอน น้ำท่วมไม่ถึงจะอยู่ในหมู่ที่ 1,4,5,6,7,8 และหมู่ที่ 9 ราษฎรทำการเพาะปลูกพืชไร่ เช่นข้าวโพด และไร่อ้อย
- พื้นที่ราบ ส่วนใหญ่ราษฎรจะทำนาโดยใช้ข้าวพันธุ์อายุสั้น เช่น ข้าวพันธุ์ กข (ประเภทข้าวไม่ไวแสง) จะอยู่ในหมู่ที่ 1,2,3,4,7,8 และหมู่ที่ 9
- พื้นที่ราบลุ่ม ในฤดูฝนน้ำท่วม ราษฎรปลูกข้าวนาปีหรือประเภทไวแสง จะอยู่ในหมู่ที่ 1

4.2.9.2 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มในแหล่งท่องเที่ยว

บึงหล่ม บึงชะเลียง บึงเคย

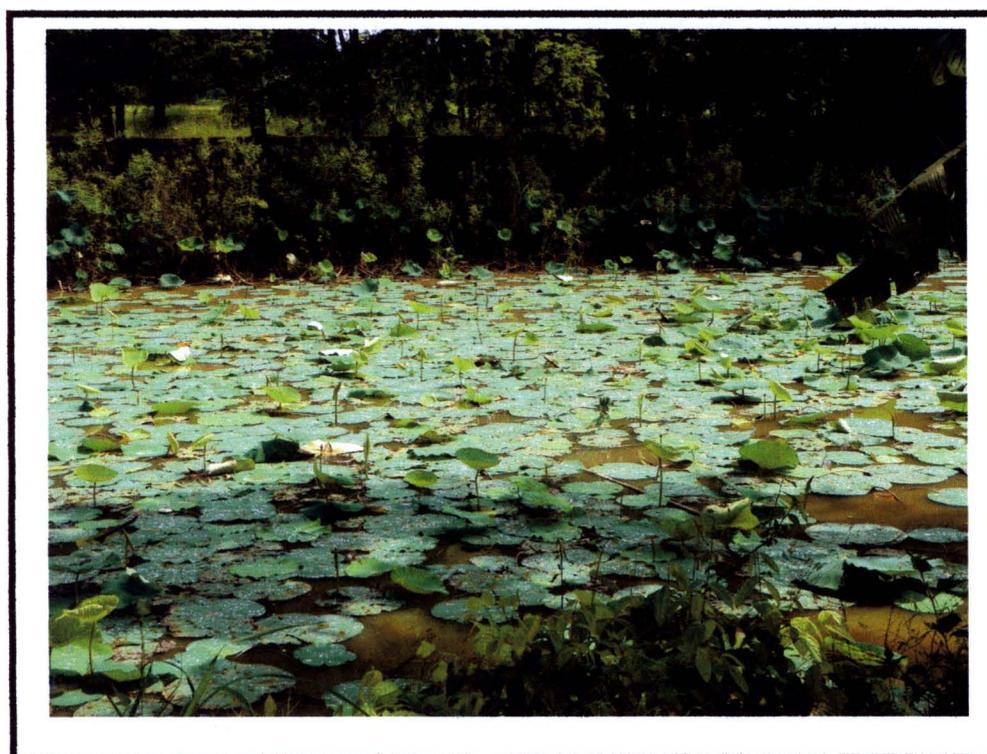
ชุมชนท่าศาลมีบึงน้ำขนาดใหญ่ ซึ่งบึงน้ำขนาดใหญ่เหล่านี้สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวตกปลาและกีฬาทางน้ำ หรือเป็นแหล่งดูบัวและนกเป็ดน้ำได้ในอนาคต

ตาราง 4.9 วิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มของบึงหล่ม บึงชะเลียง บึงเคย

รายการ	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	แนวทาง การสร้าง มูลค่าเพิ่ม
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)	จากตัวเมืองไปประมาณ 30 กิโลเมตร โดย เดินทางมุ่งหน้าสู่อำเภอบางกระทุ่ม -จากอำเภอบางกระทุ่มแยกไปตามถนนทาง หลวงอีกประมาณ 11 กม. จะถึงชุมชนท่าตาล	-ทำป้ายบอก ทางเข้าสู่แหล่ง ท่องเที่ยว -พัฒนาป้ายสื่อ ความหมาย
2. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)	-บึงหล่ม บึงชะเลียง บึงเคย -เป็นแหล่งดูบัวและนกเป็ดน้ำ	ประวัติความ เป็นมาของพื้นที่ -ออก กฏ ระเบียบ กติกา
3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)	-มีรีสอร์ทและร้านอาหารในตัวอำเภอ -มีร้านอาหารท้องถิ่นมีไว้บริการ -ปั้มน้ำมันและร้านสะดวกซื้อ -สินค้าของที่ระลึก ได้แก่ กล้วยตาก ผลิตภัณฑ์โอท็อปที่มีชื่อเสียงระดับจังหวัด	การใช้พื้นที่ใน แหล่งท่องเที่ยว โดยกระบวนการ มีส่วนร่วมของ ชุมชน -ต้องมีจุด
4. ที่พัก (Accommodation)	-ที่พักตั้งอยู่ในตัวอำเภอบางระกำและจังหวัด พิษณุโลก	ประสานงาน ท่องเที่ยว โดย การร่วมกลุ่มของ
5. กิจกรรมทางการท่องเที่ยว (Activity)	-กิจกรรมตกปลา -กิจกรรมกีฬาทางน้ำ -แหล่งพักผ่อนหย่อนใจริมบึง	ชุมชนเพื่อการ ท่องเที่ยวอย่าง ยั่งยืน -พัฒนาบึงน้ำเพื่อ การท่องเที่ยวเชิง นันทนาการ

ภาพ 4.14 ที่มาของชื่อชุมชนท่าตาลเพราะเป็นแหล่งปลูกต้นตาล

ภาพ 4.15 แหล่งควบวที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัดพิษณุโลก

ภาพ 4.16 บึงน้ำขนาดใหญ่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ

ภาพ 4.17 บึงน้ำขนาดใหญ่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนันทนาการ

4.2.10 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนดงประจำ อำเภอรพรมพิราม

4.2.10.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ประวัติความเป็นมา เดิมอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบตำบลทับยายเชียง ต่อมาเมื่อปี 2520 ได้รับอนุมัติจากกรมการปกครอง แยกจากตำบลทับยายเชียงมาเป็นตำบลดงประจำ ประกอบด้วยหมู่บ้าน 9 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านโคกสมอ หมู่ที่ 2 บ้านคลองตก หมู่ที่ 3 บ้านท้องโหลง หมู่ที่ 4 บ้านป่าแดง หมู่ที่ 5 บ้านเขาน้อย หมู่ที่ 6 บ้านทุ่งตาเปรี้ยว หมู่ที่ 7 บ้านฟากบึง หมู่ที่ 8 บ้านแหลมทอง และหมู่ที่ 9 บ้านเขาปริง

สภาพทั่วไปของตำบล ลักษณะพื้นที่ค่อนข้างราบลุ่ม รับน้ำจากภูเขาเขตจังหวัดอุตรดิตถ์ อยู่ในเขตการส่งน้ำชลประทานบางส่วน 30% ของพื้นที่ มีอาณาเขตตำบล ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ตำบลนาอิน อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์
ทิศใต้	ติดต่อกับ ตำบลทับยายเชียง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ตำบลเขาเขียว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ตำบลวงษ์

ชุมชนดงประจำ มีจำนวนประชากรของตำบล ในเขต อบต. 8,388 คน และจำนวนหลังคาเรือน 2,144 หลังคาเรือน ชุมชนมีอาชีพ อาชีพหลัก ทำนา อาชีพเสริม ทำไร่ (ถั่วเหลืองถั่วแดง) สถานที่สำคัญของตำบล ได้แก่ วัด 8 แห่ง สถานที่ทำการ 9 แห่ง เส้นทางคมนาคม การเดินทางเข้าสู่ตำบลสะดวก สภาพพื้นที่และระบบสาธารณูปโภค มีจำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ในเขตอบต. 2,142 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 98.00 จำนวนบ้านที่มีโทรศัพท์ 4 หลังคาเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.18 ของจำนวนหลังคาเรือน

4.2.10.2 สักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มในแหล่งท่องเที่ยวเขาปริง

เขาปริง เป็นป่าของหมู่บ้านบ้านเขาปริง เป็นเชิงเขาขนาดใหญ่ ปกคลุมด้วยป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรังบริเวณรอบเชิงเขาซึ่งเป็นพื้นที่ทำกินของชุมชน ภายในป่าเขาปริงสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกี่ยวกับการศึกษาพันธุ์พืชพื้นบ้าน หรือ เดินป่าเขาปริงเพื่อศึกษาระบบนิเวศ

ตาราง 4.10 วิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มของเขাপริง

รายการ	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	แนวทาง การสร้าง มูลค่าเพิ่ม
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)	เดินทางเข้าสู่ตำบล ระยะทางห่างจาก อำเภอประมาณ 17 ก.ม. เป็นถนนลาดยาง สามารถใช้เส้นทางเข้าสู่ตำบล ใช้ถนนสาย เอเชียพิชณฺ์โลก-อุตรดิตถ์ ถนนพิชัย-ดง ประคำ และถนนดินลูกรังสายติดต่อดำบล ศรีภิรมย์-พิชัย ประมาณ 6 กม.	-ทำป้ายบอก ทางเข้าสู่แหล่ง ท่องเที่ยว -พัฒนาป้ายสื่อ ความหมายประวัติ ความเป็นมาของ พื้นที่
2. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)	-ป่าเขাপริงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ- สมุนไพรป่า	-ออก กฎ ระเบียบ กติกาก การใช้พื้นที่ ในแหล่งท่องเที่ยว โดยกระบวนการมี
3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)	-มีร้านอาหารท้องถิ่นมีไว้บริการ -ปั้มน้ำมัน -ร้านสะดวกซื้อ -สินค้าของที่ระลึก ได้แก่ ผ้าทอมือ บอน ตากแห้ง	ส่วนร่วมของ ชุมชน -ต้องมีจุด ประสานงาน ท่องเที่ยว โดยการ ร่วมกลุ่มของ
4. ที่พัก (Accommodation)	-โรงแรมและรีสอร์ทในอำเภอพรหมพิราม -สนามกอล์ฟ	ชุมชนเพื่อการ ท่องเที่ยวอย่าง ยั่งยืน
5. กิจกรรมทางการท่องเที่ยว (Activity)	-กิจกรรมเดินสำรวจป่าเขাপริงเพื่อการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ -กิจกรรมสำรวจสมุนไพรป่า	-พัฒนาเส้นทาง พิชิตเขাপริง

4.2.11 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนคันไ้ อำเภอดำเนินสะดวก

4.2.11.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ประวัติความเป็นมา ตำบลคันไ้ เดิมมีชื่อเรียกว่า "คันทรง" ตามชื่อหญิงสาวที่มาตั้งถิ่นฐานที่หมู่บ้าน ซึ่งต่อมาแปรเปลี่ยนเรียกชื่อเป็น "คันไ้" และเรียกชื่อมาจนถึงปัจจุบัน สภาพทั่วไปของตำบล สภาพพื้นที่เป็นที่ราบสูง สลับกับภูเขา มีป่าไม้ทุกหมู่บ้าน มีแม่น้ำแควน้อยไหลผ่าน เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชไร่ และทำสวน เลี้ยงสัตว์ ชุมชนคันไ้ มีอาณาเขตตำบล

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอดำเนินสะดวก

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลหินลาด

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอพิชัย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอชาติตระการ

จำนวนประชากรของตำบลคันไ้ มีจำนวนประชากรในเขต อบต. 5,663 คน และจำนวนหลังคาเรือน 1,276 หลังคาเรือน อาชีพของชุมชนคันไ้มีอาชีพหลัก ทำนา ทำสวนทำไร่ อาชีพเสริม เลี้ยงสัตว์ สถานที่สำคัญของตำบล ได้แก่ 1) น้ำตกแก่งโจน 2) น้ำตกแก่งคั่นน้า 3) วัด 10 วัด 4) องค์การบริหารส่วนตำบลคันไ้ 5) โรงเรียนประถมศึกษา 6 แห่ง 6) โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง 7) สถานีนอนมาย์ 2 แห่ง สภาพพื้นที่และระบบสาธารณูปโภคของชุมชนคันไ้ มีจำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ในเขต อบต. 1,400 ครัวเรือน จำนวนบ้านที่มีโทรศัพท์ 10 หลังคาเรือน

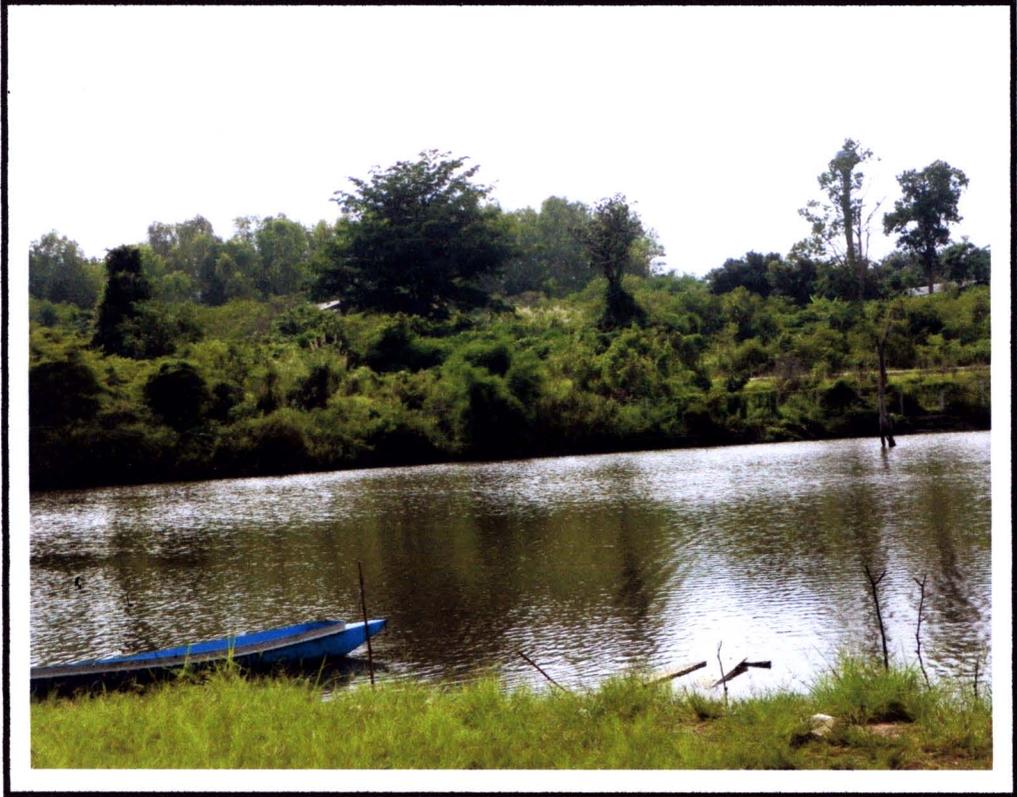
4.2.11.2 สักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มในแหล่งท่องเที่ยว

แก่งน้ำโจน แก่งเจ็ดแคว ตาดข้างตก ห้วยลำพู่

แก่งเจ็ดแคว แก่งน้ำโจน เป็นที่ยังคงสภาพที่เป็นธรรมชาติตั้งอยู่หมู่ที่ 4 บ้านน้ำโจน ตำบลคันไ้ อยู่ห่างจากอำเภอดำเนินสะดวก ประมาณ 60 กิโลเมตร สภาพเป็นแก่งหินสวยงาม เหมาะแก่การผจญภัย ล่องเรือยาง

ตาราง 4.11 วิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มของแก่งเจ็ดแคว แก่งน้ำโจน ตาดข้างตก และห้วยลำพู่

รายการ	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	แนวทางการสร้างมูลค่าเพิ่ม
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 11 - ถนนเข้าตำบล จำนวน 2 เส้นทาง และถนนที่สามารถติดต่อระหว่างอำเภอ จังหวัด สะดวกที่สุด เป็นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1296 ระยะทางจากอำเภอ 40 กิโลเมตร 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการทำป้ายบอกทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว - พัฒนาป้ายสื่อความหมายประวัติความเป็นมาของพื้นที่
2. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)	<ul style="list-style-type: none"> - แก่งเจ็ดแคว - แก่งน้ำโจน - น้ำตกตาดข้างตก - ห้วยลำพู่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ออก กฏระเบียบ กติกาการใช้พื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยว
3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)	<ul style="list-style-type: none"> - มีร้านอาหารท้องถิ่นมีไว้บริการ - ปั่นน้ำมัน - ร้านสะดวกซื้อและห้างเทสโก้โลตัสในอำเภอ - สินค้าของที่ระลึก ได้แก่ เบญจรงค์ 	<ul style="list-style-type: none"> โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน - ต้องมีจุดประสานงาน
4. ที่พัก (Accommodation)	<ul style="list-style-type: none"> มีรีสอร์ทและเกสต์เฮาส์จำนวนมาก ซึ่งตั้งอยู่ในตัวอำเภอชาติตระการ 	<ul style="list-style-type: none"> ด้านการท่องเที่ยว
5. กิจกรรมทางการท่องเที่ยว (Activity)	<ul style="list-style-type: none"> - ล่องแก่งเจ็ดแคว - ล่องแก่งน้ำโจน - กิจกรรมพักผ่อนริมแก่ง - เดินสำรวจน้ำตกตาดข้างตก - เดินสำรวจห้วยลำพู่ 	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาเส้นทางเดินชมธรรมชาติและจุดล่องแก่ง

ภาพ 4.18 ชุมชนคั่นไช้กับห้วยถ้ำพู

ภาพ 4.19 แก่งเจ็ดแคว

4.2.12 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนวังนกแอ่น อำเภอวังทอง

4.2.12.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ประวัติความเป็นมา ตำบลวังนกแอ่นจัดตั้งเป็นตำบลเมื่อ พ.ศ. 2479 ราษฎรส่วนใหญ่อพยพมาจากเมืองเชียงตุงประเทศพม่า ประเทศลาว และอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ได้เข้ามาทำไร่ ทำสวน ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 มีการล่าขานต่อ ๆ กันมาว่าประมาณเดือนสามของทุกปี จะมีนกนางแอ่นจำนวนมากมาเกาะตามบ้านเรือนของชาวบ้านบริเวณนั้น จึงเป็นเหตุให้เรียกขานติดปากกันว่าบ้านวังนกแอ่น แต่เดิมตำบลวังนกแอ่นขึ้นกับตำบลชัชยาม มีนายเลื่อม เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรก ต่อมา นายอำเภอเหล่าพนารักษ์ ได้แยกบ้านออกจากตำบลชัชยาม และตั้งเป็นตำบลวังนกแอ่น

สภาพทั่วไปของตำบลวังนกแอ่นตั้งอยู่ทางทิศเหนือของตัวอำเภอวังทอง สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ที่สูงชันเป็นป่าเขาพื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนมีแม่น้ำแจ็กไหลผ่านอาณาเขตตำบล ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ตำบลแก่งโสภา อำเภอวังทอง
ทิศใต้	ติดต่อกับ ตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ตำบลบ้านบุง อำเภอเนินมะปราง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ตำบลชัชยาม อำเภอวังทอง

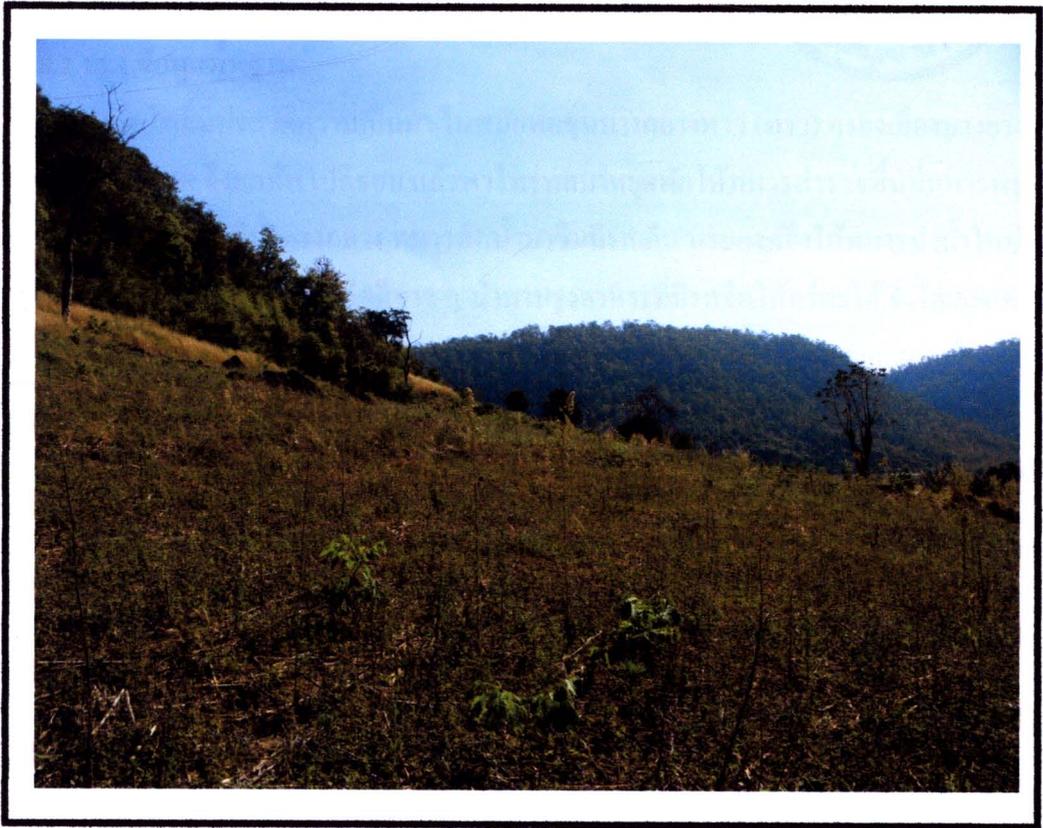
จำนวนประชากรของตำบล .นเขต อบต. 16,973 คน และจำนวนหลังคาเรือน 5,203 หลังคาเรือน ชุมชนวังนกแอ่นมีอาชีพหลัก ทำสวน และทำไร่ อาชีพเสริม ค้าขาย รับจ้าง ข้อมูลสถานที่สำคัญของตำบล ได้แก่ 1) น้ำตกสกูโทยาน (วังนกแอ่น) 2) สถานีป้องกันไฟฟ้า 3) สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าพิษณุโลก ส่วนสภาพพื้นที่และระบบสาธารณูปโภค มีโทรศัพท์สาธารณะ น้ำประปา และไฟฟ้า ใช้ทุกหมู่บ้าน ยกเว้นหมู่ที่ 18 บ้านแก่งเจริญ ยังไม่มีไฟฟ้า น้ำ ประปาใช้เนื่องจากเป็นหมู่บ้านที่แยกจากบ้านท่าข้ามไปจัดตั้งหมู่บ้านใหม่

4.2.12.2 สักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มในแหล่งท่องเที่ยวเขารด้า

ชุมชนตำบลวังนกแอ่น อำเภอวังทอง เป็นชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ด้วยเป็นชุมชนที่ตั้งอยู่บนพื้นที่ท่องเที่ยว และเป็นเส้นทางท่องเที่ยวสีเขียวของจังหวัดพิษณุโลก คือ เส้นทางหลวงหมายเลข 12 แต่ชุมชนวังนกแอ่นยังมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัยอีกแห่ง คือ จุดชมวิวยุทธเขารด้า

ตาราง 4.12 วิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มของเขารวด้า

รายการ	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	แนวทาง การสร้าง มูลค่าเพิ่ม
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)	เดินทางจากจังหวัดพิษณุโลกใช้เส้นทางหล่มสัก-พิษณุโลก – ด้านซ้าย บนถนนสายพิษณุโลก หล่มสัก ระยะทางประมาณ 16 กม.	-ส่งเสริมการทำป้ายบอกทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว -พัฒนาป้ายสื่อ
2. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)	-จุดชมวิวยเขารวด้า	ความหมาย ประวัติความเป็นมาของพื้นที่
3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)	-มีร้านอาหารท้องถิ่นมีไว้บริการ -ปั้มน้ำมัน -ร้านสะดวกซื้อและห้างสรรพสินค้า	-ออก กฎระเบียบ กติกาการใช้พื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยว
4. ที่พัก (Accommodation)	-มีรีสอร์ทและเกสต์เฮาส์จำนวนมาก	-ต้องมีจุดประสานงานด้านการท่องเที่ยว
5. กิจกรรมทางการท่องเที่ยว (Activity)	-กิจกรรมเดินชมธรรมชาติและพิชิตยอดเขารวด้า	-พัฒนาเส้นทางเดินชมธรรมชาติ

ภาพ 4.20 จุดชมวิวยเขาเร่ดำ

4.2.13 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนบ่อโพธิ์ อำเภอนครไทย

4.2.13.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ชุมชนบ่อโพธิ์มีประวัติความเป็นมา ในสมัยพ่อขุนบางกลางหาว (ท้าว) ครองเมืองบางยาง ต้องการขยายอาณาเขต จึงยกทัพ ไปตีขอม แล้วพาไพร่พลมาหยุดพักให้ทหารสำรวจพื้นที่ที่ทหารพบบ่อน้ำ มีลักษณะเป็นต้นโพธิ์ มีน้ำตรงกลาง ทหารดักน้ำมาชิมมีรสเค็ม พระองค์จึงให้ทหารนำน้ำในบ่อมาดื่ม และเที่ยวดู ปรากฏว่าเป็นผลึกเมล็ดสีขาว ๆ นำมาปรุงอาหารที่มีรสจัดให้อร่อยได้ จึงได้เผยแพร่ให้ราษฎรนำน้ำมาปรุงอาหาร และน้ำเกลือมาแลกเปลี่ยนของไว้ในชีวิตประจำวัน เลยกลายเป็นอาชีพหลักของหมู่บ้าน และได้ชื่อว่าบ่อโพธิ์ตั้งแต่นั้นมา สภาพทั่วไปของตำบลบ่อโพธิ์ ตั้งอยู่เหนือสุดของอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก อยู่ห่างจากอำเภอนครไทย 15 กิโลเมตร ชุมชนบ่อโพธิ์มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ อ.ด่านซ้าย จ.เลย
ทิศใต้	ติดต่อกับ ต.เนินเพิ่ม อ.นครไทย จ.พิษณุโลก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ บ้านคูบล้อ อ.หล่มเก่า จ.เพชรบูรณ์
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ต.ยาง โคลน อ.นครไทย จ.พิษณุโลก

จำนวนประชากรมี จำนวนประชากรในเขต อบต. 7,077 คน และจำนวนหลังคาเรือน 1,869 หลังคาเรือน ชุมชนบ่อโพธิ์มีอาชีพหลัก ทำสวนทำไร่ และอาชีพเสริม มีกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เช่นกลุ่มชาไบหม่อน กลุ่มทอผ้า กลุ่มผักตบ กลุ่มทำน้ำปลา

ข้อมูลสถานที่สำคัญของตำบล ได้แก่ 1) บ่อเกลือพื้นปี หมู่ 1 2) ฝาประตูเมือง 3) น้ำตกแก่งทุ่ง - แก่งโดน หมู่ 10 สภาพพื้นที่และระบบสาธารณสุขปโภค มีจำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ในเขต อบต. 1,495 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 80.00

4.2.13.2 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มในแหล่งท่องเที่ยว

เขาฝาประตูเมืองและแก่งโดน

เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและผจญภัย เพื่อกิจกรรมท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยเน้นในศึกษาป่าไม้ พันธุ์พืช นก และหินรูปร่างแปลกตาหลายร้อยก้อน ซึ่งตั้งอยู่บนยอดเขาฝาประตูเมือง ระหว่างทางที่เดินไปนักท่องเที่ยวจะได้ชมยอดเขาและวิวของตัวอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย และอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

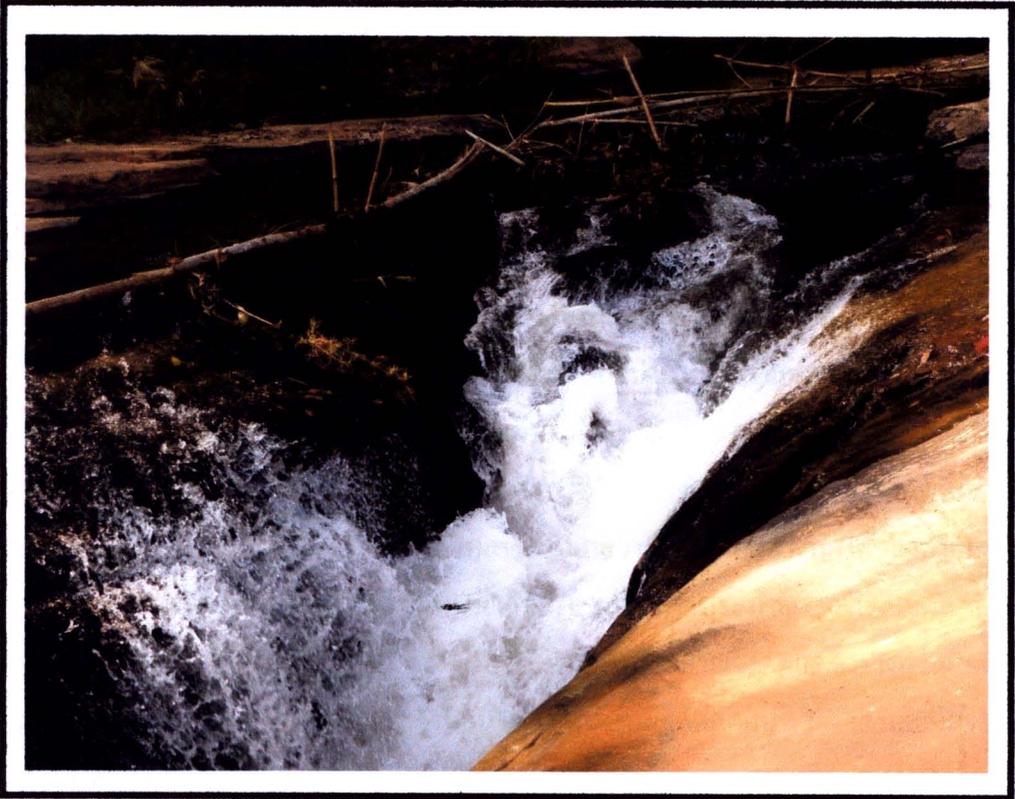
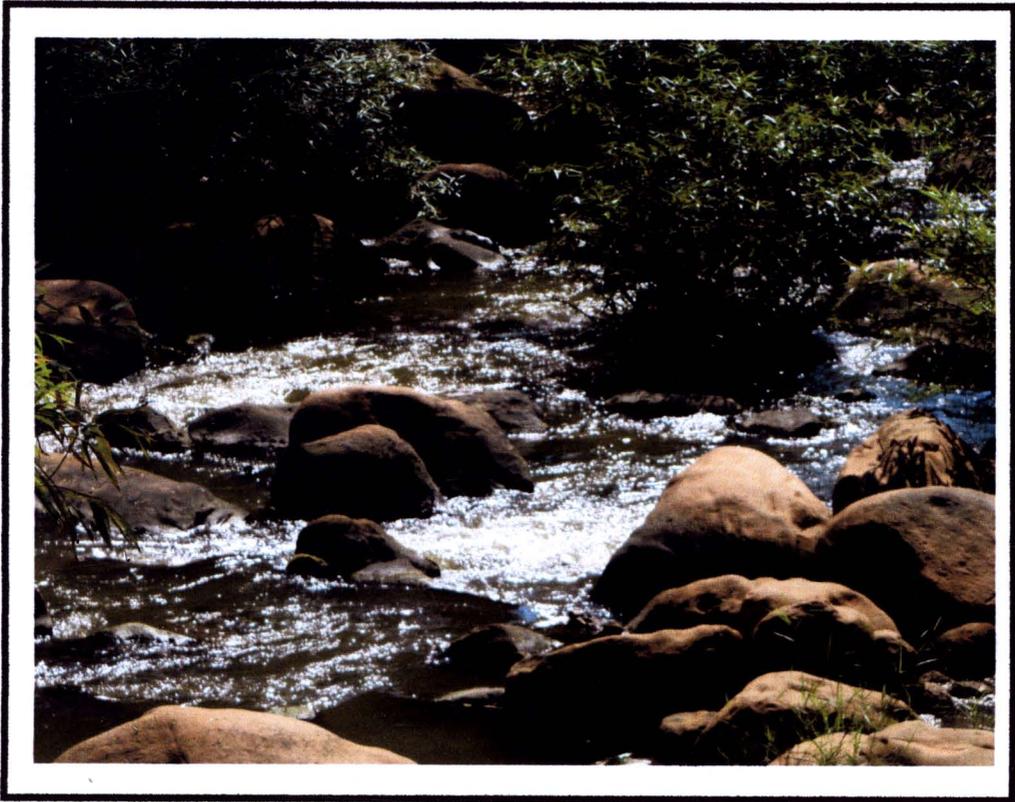
ตาราง 4.13 วิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มของผาประตูเมืองและแก่งโตน

รายการ	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	แนวทาง การสร้าง มูลค่าเพิ่ม
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)	เดินทางจากจังหวัดพิษณุโลกใช้เส้นทางหล่ม สัก-พิษณุโลก – ด่านซ้าย บนถนนสาย พิษณุโลก หล่มสัก ระยะทางประมาณ 150 กม.	-ส่งเสริมการทำ ป้ายบอกทางเข้า สู่แหล่งท่องเที่ยว -พัฒนาป้ายสื่อ ความหมาย
2. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)	-เขาผาประตูเมือง -แก่งโตน	ประวัติความ เป็นมาของพื้นที่
3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)	-มีร้านอาหารท้องถิ่นมีไว้บริการ -ปั้มน้ำมัน -ร้านสะดวกซื้อและห้างสรรพสินค้า	-ออก กฏ ระเบียบ กติกา การใช้พื้นที่ใน แหล่งท่องเที่ยว
4. ที่พัก (Accommodation)	-มีรีสอร์ทและเกสต์เฮาส์จำนวนมาก	-ต้องมีจุด ประสานงาน ด้านการ
5. กิจกรรมทางการท่องเที่ยว (Activity)	-กิจกรรมเดินชมธรรมชาติแก่งโตน -พิชิตยอดเขาผาประตูเมือง	ท่องเที่ยว -พัฒนาเส้นทาง เดินชมธรรมชาติ

ภาพ 4.21 (บน)จุดชมวิวดาประตุมือง-(ล่าง)พิชิตดาประตุมือง

ภาพ 4.22 แก่งโดน “แก่งน้ำมหัสจรรย์”

4.2.14 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนพื้นที่ อำเภอเนินมะปราง

4.2.14.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ชุมชนพื้นที่มีประวัติความเป็นมา คือ เดิมเป็นป่าไม้มาก และมีการปลูกพืชไร่มาก มีหมู่บ้านเรียกบ้านไร่พื้นที่ หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 3 มีคลองลึกซึ่งเป็นคลองธรรมชาติ และบริเวณหมู่บ้านใกล้เคียงเรื่องเล่าเจ้าเมืององค์หนึ่งต้องการช้างเผือก มีผู้สามารถจัดหาได้ในการคล้องช้าง จำนวน พันคน พร้อมจัดช้างต่อจำนวนพันเชือก และจัดหาสัตว์บรรทุกสิ่งของอีกพันเล่มคำว่าสัตว์หมายถึงล่อเกวียน ลักษณะเกวียนโบราณมีคันทองยาว จัดพลคล้องช้างพักแรมอยู่ป่าสักแห่งหนึ่ง ผู้คล้องช้างพบช้างเผือกใกล้คลองเล็ก ๆ แห่งหนึ่งในป่า จึงจับมาถวายเจ้าเมืองสถานที่จัดคล้องช้างผู้คล้องช้างพันคน ตั้งหมู่บ้านชื่อบ้านชั้วพัน ปัจจุบันชื่อบ้าน สุพรรณพนมทอง

ตำบลพื้นที่มีประวัติความเป็นมาโดยมีผู้เล่าสืบต่อกันมา หลายชั่วอายุคนว่า มีเจ้าเมืององค์หนึ่งต้องการช้างเผือกไปไว้ระดับบารมี จึงได้จัดหาผู้มีความสามารถในการคล้องช้างจำนวนพันคน พร้อมทั้งจัดช้างต่อจำนวนพันเชือกและจัดหาสัตว์บรรทุก สิ่งของอีกพันเล่ม (คำว่า สัตว์ หมายถึง ล่อเกวียนชนิดหนึ่งที่ใช้บรรทุกสิ่งของ มีลักษณะคล้ายเกวียนโบราณมีคันทองยาว) แล้วจัดให้มีพลคล้องช้างไปพักแรมอยู่ในป่าสักแห่งหนึ่ง เพื่อคัดเลือกช้างเผือกผู้คล้องช้างได้พบช้างเผือกใกล้คลองลึกใกล้ป่าสักจึงจับช้างมาถวายเจ้าเมือง เมื่อเจ้าเมืองได้ช้างเผือกตามประสงค์แล้วจึงยกพลกลับ

ครั้งต่อมาได้มีผู้คนเข้ามาอยู่อาศัยในป่าแห่งนี้ได้ทำการถางป่าและตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัย และตั้งชื่อหมู่บ้านตามตำนานเดิม คือ สถานที่พักของผู้จับช้างพัง ชื่อว่า " บ้านชั้วพัน" ปัจจุบันคือ "บ้านสุพรรณพนมทอง" สถานที่คล้องช้างได้ เรียกว่า " คลองหมอลือ" อยู่ใกล้บ้านชั้วพันนั่นเอง ส่วนสถานที่พักสัตว์ ครั้งแรก เรียกว่า " บ้านพันสัตว์ " ต่อมาเมื่อครั้งสมัยอาจารย์สละ เพิ่มไทย อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดพื้นที่ ได้เปลี่ยนชื่อหมู่บ้านเป็น " บ้านพื้นที่ " ประมาณปี พ.ศ. 2483 จนถึงทุกวันนี้ ตำบลพื้นที่อดีตเป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ ขึ้นอยู่กับตำบลนครป่าหมาก อำเภอบางกระทุ่ม ต่อมาได้แยกมาขึ้นกับตำบลท่าหมื่นราม อำเภอวังทอง และมีหมู่บ้านแยกเพิ่มหลายหมู่บ้าน จึงแยกมาเป็นตำบล พื้นที่ อำเภอวังทอง ปัจจุบันจัดเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ชุมชนพื้นที่ที่ตั้งและอาณาเขต เป็นตำบลหนึ่งในจำนวน 11 ตำบลของอำเภอวังทอง ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอวังทอง ห่างจากอำเภอวังทองไปตามทางหลวง หมายเลข 11 ระยะทางประมาณ 30 กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดพิษณุโลกประมาณ 47 กิโลเมตร พื้นที่รับผิดชอบประมาณ 127.05 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 79,406 ไร่ ครอบคลุมทั้งตำบลจำนวน 17 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 – 17 และมีอาณาเขตติดต่อกับตำบลและอำเภอต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ตำบลหนองพระ และ ตำบลท่าหมื่นราม
ทิศใต้	ติดต่อกับ อำเภอบางกระทุ่ม และ กิ่งอำเภอซากเหล็ก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ อำเภอเนินมะปราง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ อำเภอบางกระทุ่ม

ชุมชนพันชาติ เป็นที่ราบลุ่ม ลักษณะลาดเอียงจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ มีคลองวัดตายม คลองสะทอนและคลองฝายเป็นลำน้ำสายหลักของตำบล ซึ่งเป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรที่สำคัญ โดยมีชุมชนบ้านเรือนเกาะกลุ่มอยู่ตามลำน้ำดังกล่าวเป็นกลุ่ม ๆ ตลอดสาย สภาพพื้นที่เหมาะแก่การเพาะปลูกข้าว พืชไร่ ทำสวนผลไม้ และการเกษตรอื่น ๆ สภาพทางเศรษฐกิจ การประกอบอาชีพ ประชากรส่วนใหญ่ของตำบลพันชาติประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม เช่นทำนา ทำสวน ไร่ ร่องลงมาคือ อาชีพรับจ้างทั่วไป และค้าขายตามลำดับ จำนวนเกษตรกร 7,065 คน 1,652 หลังคาเรือน

4.2.14.2 สักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มในแหล่งท่องเที่ยวแหล่งแร่ทองคำเขาพนมทอง

แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติในเขตตำบลพันชาติ จะมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ เขาพนมทอง ตั้งอยู่หมู่ที่ 13 บ้านเนินประเสริฐ มีอ่างเก็บน้ำพื้นที่เก็บน้ำประมาณ 500 ไร่ ช่วงฤดูแล้งในเดือนเมษายน ของทุกปี จะมีประชาชนมาท่องเที่ยวกันเป็นจำนวนมากตลอดทั้งปี มีร้านค้า ร้านอาหาร มาบริการนักท่องเที่ยว และมีจุดชมทิวทัศน์ ของตำบลพันชาติ และสวนผลไม้ โดยจะเห็นได้จาก หมู่ที่ 13 บ้านเนินประเสริฐ ซึ่งจะมีภูเขาพนมทอง เมื่อมองลงมาด้านล่างจะเห็นทิวทัศน์ของตำบลพันชาติ และตำบลใกล้เคียง รวมทั้งเขตของอำเภอเนินมะปรางบางส่วน ส่วนการปลูกสวนผลไม้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสวนมะม่วง น้อยหน่า ส้มเขียวหวาน เป็นต้น จะพบมากที่หมู่ที่ 16 บ้านคลองวังเรือ นักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวชมและชิมผลไม้ได้

ตาราง 4.14 วิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มของแร่ทองคำเขาพนมทอง

รายการ	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	แนวทาง การสร้าง มูลค่าเพิ่ม
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)	เดินทางจากจังหวัดพิษณุโลกใช้เส้นทาง พิษณุโลก – วังทอง – สากเหล็ก บนถนนสาย ระยะทางประมาณ 25 กม.	-ส่งเสริมการทำ ป้ายบอกทางเข้า สู่แหล่งท่องเที่ยว -พัฒนาป้ายสื่อ
2. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)	-จุดชมวิวเขาพนมทอง -แหล่งแร่ทองคำเขาพนมทอง	ความหมาย ประวัติศาสตร์ เป็นมาของพื้นที่
3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)	-มีร้านอาหารท้องถิ่นมีไว้บริการ -ปั้มน้ำมัน -ร้านสะดวกซื้อและห้างสรรพสินค้า	-ออก กฎ ระเบียบ กติกา การใช้พื้นที่ใน แหล่งท่องเที่ยว
4. ที่พัก (Accommodation)	-มีรีสอร์ทและเกสต์เฮาส์จำนวนมาก	-ต้องมีจุด ประสานงาน ด้านการ
5. กิจกรรมทางการท่องเที่ยว (Activity)	-กิจกรรมเดินชมธรรมชาติ -กิจกรรมร่อนแร่เขาพนมทอง	ท่องเที่ยว -พัฒนาเส้นทาง เดินชมธรรมชาติ

ภาพ 4.23 กิจกรรมท่องเที่ยวแหล่งแร่ทองคำเขาพนมทอง

4.2.15 ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนบ้านมุง อำเภอเนินมะปราง

4.2.15.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ชุมชนบ้านมุง ตั้งอยู่ทางภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบเชิงเขาและภูเขา ซึ่งเป็นเขตอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง พื้นที่บางส่วนมีลักษณะเป็นที่ลุ่ม และมีคอนซึ่งมีความลาดเทจากทิศตะวันออก สู่พื้นที่ทิศตะวันตก ทอดเป็นแนว ยาวสู่ทางด้านทิศใต้ของตำบลบ้านมุงชุมชนบ้านมุง มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลชมพู อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลวังยาง ตำบลไทรย้อย อำเภอเนินมะปราง

ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลเนินมะปราง ตำบลบ้านน้อยชุมชี้เหล็ก จังหวัดพิษณุโลก

เนื่องจากชุมชนบ้านมุง ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ลักษณะอากาศโดยทั่วไปมีลักษณะร้อนชื้น แบ่งออกเป็น 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือน มีนาคม – พฤษภาคม สภาพอากาศร้อน พื้นดินแห้งแล้ง แหล่งน้ำตื้นเขิน ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน - ตุลาคม สภาพอากาศฝนตกชุก ลมพัดแรงและมีน้ำป่าไหลบ่า มาจากเทือกเขาทางทิศตะวันออก บางครั้งเกิดน้ำท่วมไร่นาเสียหาย ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน- กุมภาพันธ์ สภาพอากาศ

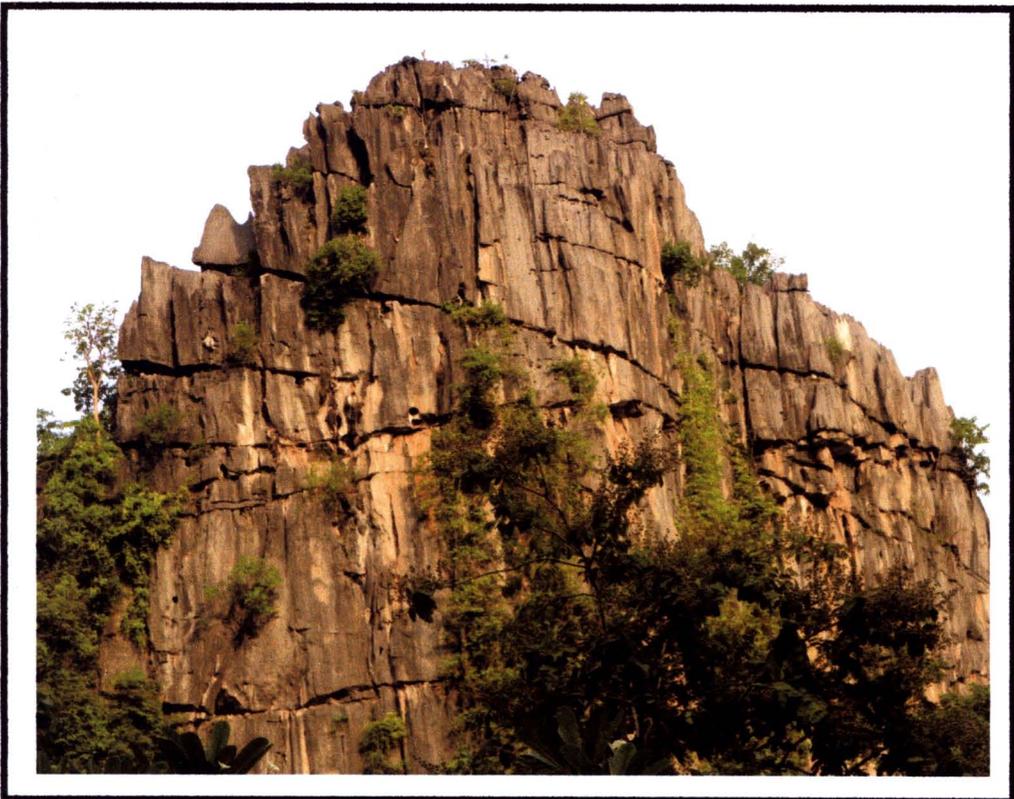
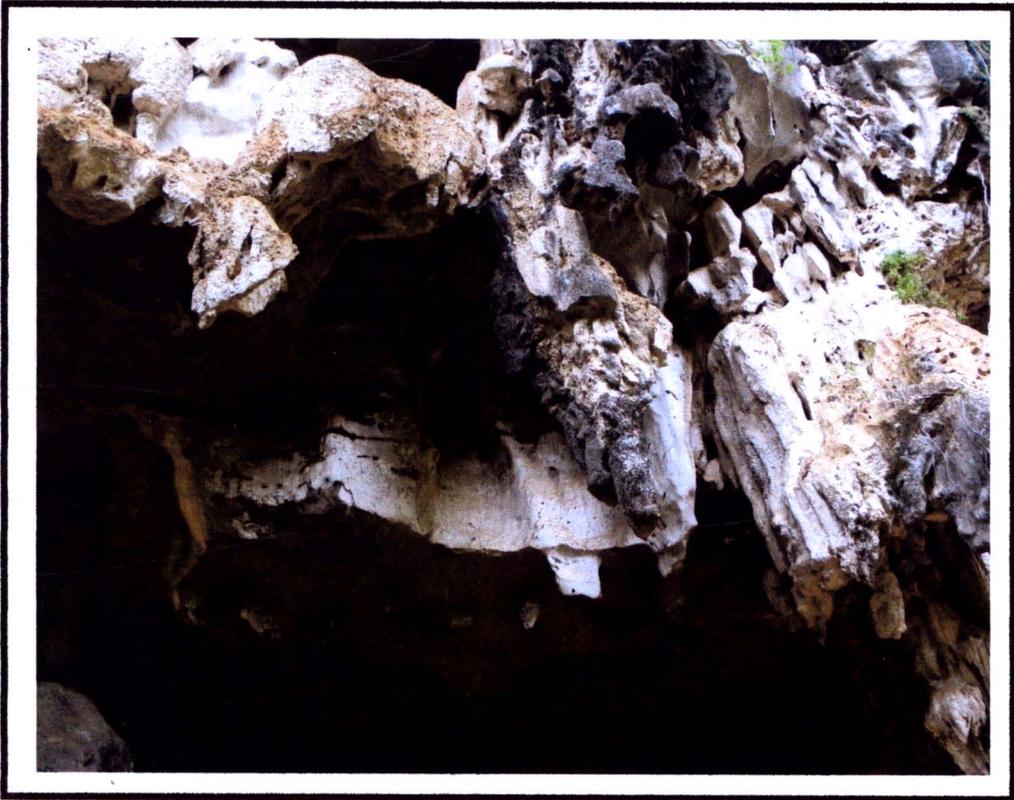
ประชากรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรม และเลี้ยงสัตว์ ซึ่งมีตลาดสด และตลาดนัดทุกวันพระ เป็นศูนย์กลางทางการค้าที่สำคัญ พืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ถั่วเขียว และสัตว์เลี้ยง

4.2.15.2 สักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มถ้ำบ้านมุง

ชุมชนบ้านมุง มีสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาพักผ่อนหย่อนใจ โดยเฉพาะกลุ่มถ้ำ ได้แก่ ถ้ำเดือน ถ้ำดาว ถ้ำพระรถเมรี ถ้ำม่วง ถ้ำนเรศวร และถ้ำค้างคาว

ตาราง 4.15 วิเคราะห์ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวและการสร้างมูลค่าเพิ่มของกลุ่มตำบลบ้านมุง

รายการ	ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว	แนวทาง การสร้าง มูลค่าเพิ่ม
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility)	เดินทางจากจังหวัดพิษณุโลกใช้เส้นทางพิษณุโลก – วังทอง – สากเหล็ก – แยกเข้าชุมชนเนินมะปราง – บ้านมุง บนถนนสาย ระยะทางประมาณ 50 กม.	-ทำป้ายบอก ทางเข้าสู่แหล่ง ท่องเที่ยว -พัฒนาป้ายสื่อ ความหมาย
2. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction)	กลุ่มตำบลบ้านมุงได้แก่ ตำบลไคย ตำบลคาว ตำบลพระ รถเมรี ตำบลม่วง ตำบลเรศวร และตำบลคางคาว	-ออก กฎ ระเบียบ กติกา การใช้พื้นที่ใน แหล่งท่องเที่ยว
3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)	-มีร้านอาหารท้องถิ่นมีไว้บริการ -ปั้มน้ำมัน -ร้านสะดวกซื้อและห้างสรรพสินค้า	-ต้องมีจุด ประสานงานการ ท่องเที่ยว
4. ที่พัก (Accommodation)	-มีรีสอร์ทและเกสต์เฮาส์จำนวนมาก	-พัฒนาเส้นทาง เดินชมหินงอก หินย้อย
5. กิจกรรมทางการท่องเที่ยว (Activity)	-กิจกรรมเดือนตำรวงถ้ำ -กิจกรรมชมหินงอกหินย้อย	-อบรมบุคลากร ท้องถิ่นนำชมถ้ำ

ภาพ 4.24 กิจกรรมท่องเที่ยวสำรวจกลุ่มถ้ำบ้านมุง

ตอนที่ 4.3 สรุปแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัยในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก

4.3.1 แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัยประเภทเดินป่า

แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัยประเภทเดินป่าเป็นแผนที่เหมาะสมกับชุมชนในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ดังนี้ ชุมชนบ้านดง ชุมชนท่าสะแก ชุมชนบ่อภาค ชุมชนดงประจำ ชุมชนวังนกแอ่น และชุมชนบ่อโพธิ์ ซึ่งแยกออกเป็นประเด็นย่อยทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านบุคลากร ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และด้านงบประมาณ ดังมีรายละเอียดดังนี้

ด้านแหล่งท่องเที่ยว

- เตรียมการ โดยกำหนดบทบาท ภารกิจ และความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน
- วางแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
- ต้องมีแนวทางการจัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ควบคู่กับการอนุรักษ์ บำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว โดยเฉพาะการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สถานที่ติดต่อ
- จัดทำป้ายทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว
- จัดทำแผนที่เส้นทางท่องเที่ยวเดินป่า โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม
- จัดทำป้ายสื่อความหมายตามจุดต่างๆ
- จัดทำเขตท่องเที่ยวและเขตพื้นที่ท่องเที่ยว
- จัดทำป้ายกฎ ระเบียบ การปฏิบัติตนของนักท่องเที่ยว
- ปรับปรุงเส้นทางเดินป่า เส้นทางศึกษาธรรมชาติ
- ป้องกันการทำลายป่า โดยมุ่งเน้นกิจกรรมชุมชนปลูกต้นไม้เสริมหรือตกแต่งสถานที่ท่องเที่ยว
- สร้างจุดประสานงานหลักก่อนที่นักท่องเที่ยวจะเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
- สร้างจุดจอดรถที่สะดวกและปลอดภัย
- จัดสถานที่ให้บริการเรื่องการปฐมพยาบาล
- จัดบริเวณขายสินค้าของที่ระลึกและร้านอาหาร
- สร้างห้องน้ำ ห้องสุขา และระบบกำจัดขยะและการกำจัดของเสีย
- ต้องมีแผนงานติดตามและประเมินผลกระทบในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านบุคลากร

- สร้างให้เกิดความรู้สึกร่วมกันในการทำกิจกรรมท่องเที่ยวระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคชุมชน
- สร้างให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคนในชุมชนเจ้าของพื้นที่กับนักท่องเที่ยว
- จัดให้เกิดโครงการอบรมการให้บริการด้านการท่องเที่ยว
- มีการพัฒนาการสื่อความหมายแหล่งท่องเที่ยวโดยบุคคล โดยมุ่งเน้นให้เกิดองค์ความรู้
- หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ต้องมีแผนงานพัฒนาบุคลากรชุมชนเพื่อให้เป็นต้นแบบและต่อเนื่อง
- ต้องมุ่งเน้นงานวิจัยและงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์

- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณการประชาสัมพันธ์
- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องจัดงานส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวเดินป่าเพื่อเป็นการเปิดตัวแหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัยแห่งใหม่ของชุมชน
- ชุมชนร่วมกันวางแผนการตลาดร่วมกัน

ด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว

- มีเส้นทางเดินชมธรรมชาติ
- มีเส้นทางเดินชมสัตว์ป่า
- มีเส้นทางเดินชมหินมหัศจรรย์
- มีเส้นทางเดินชมแหล่งน้ำตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น
- มีจุดชมวิวที่งดงาม

ด้านงบประมาณ

- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องจัดสรรงบประมาณพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในทุกด้านอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ต้องเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อให้ได้งบประมาณพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

4.3.2 แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนประเภทสำรวจน้ำตก

แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัยประเภทสำรวจน้ำตก เป็นแผนที่เหมาะสมกับชุมชนในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ดังนี้ ชุมชนป่าแดง ชุมชนคันไช้ และชุมชนบ่อโพธิ์ ซึ่งแยกออกเป็นประเด็นย่อยทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านบุคลากร ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และด้านงบประมาณ ดังมีรายละเอียดดังนี้

ด้านแหล่งท่องเที่ยว

- เตรียมการ โดยกำหนดบทบาท ภารกิจ และความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน
- วางแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
- ต้องมีแนวทางการจัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ควบคู่กับการอนุรักษ์ บำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว โดยเฉพาะการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สถานที่ติดต่อ
- จัดทำป้ายทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว
- จัดทำแผนที่เส้นทางท่องเที่ยวสำรวจน้ำตก โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม
- จัดทำป้ายสื่อความหมายตามจุดต่างๆ
- จัดทำป้ายกฎ ระเบียบ การปฏิบัติตนของนักท่องเที่ยว
- หากเป็นน้ำตกใหม่ให้ทำประชาคมเพื่อร่วมกันตั้งชื่อน้ำตกนั้น
- จัดทำเขตท่องเที่ยวและเขตพื้นที่ท่องเที่ยว
- ปรับปรุงเส้นทางสำรวจน้ำตก
- ป้องกันการทำลายป่า โดยมุ่งเน้นกิจกรรมชุมชนปลูกต้นไม้เสริมหรือตกแต่งสถานที่ท่องเที่ยว
- สร้างจุดประสานงานหลักก่อนที่นักท่องเที่ยวจะเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
- สร้างจุดจอดรถที่สะดวกและปลอดภัย
- สร้างจุดหยุดพักผ่อนตามทางเดินก่อนเข้าถึงตัวน้ำตก
- จัดสถานที่ให้บริการเรื่องการปฐมพยาบาล
- จัดบริเวณขายสินค้าของที่ระลึกและร้านอาหาร
- สร้างห้องน้ำ ห้องสุขา
- ระบบกำจัดขยะและการกำจัดของเสีย
- ต้องมีแผนงานติดตามและประเมินผลกระทบในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านบุคลากร

- สร้างให้เกิดความรู้สึกร่วมกันในการทำกิจกรรมท่องเที่ยวระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคชุมชน
- สร้างให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคนในชุมชนเจ้าของพื้นที่กับนักท่องเที่ยว
- จัดให้เกิดโครงการอบรมการให้บริการด้านการท่องเที่ยว
- จัดโครงการอบรมการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในกิจกรรมสำรวน้ำตก
- มีการพัฒนาการสื่อความหมายแหล่งท่องเที่ยวโดยบุคคล โดยมุ่งเน้นให้เกิดองค์ความรู้
- หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ต้องมีแผนงานพัฒนาบุคลากรชุมชนเพื่อให้เป็นต้นแบบและต่อเนื่อง
- ต้องมุ่งเน้นงานวิจัยและงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์

- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณการประชาสัมพันธ์
- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องจัดงานส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวเดินป่าเพื่อเป็นการเปิดตัวแหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัยแห่งใหม่ของชุมชน
- ชุมชนร่วมกันวางแผนการตลาดร่วมกัน

ด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว

- มีเส้นทางเดินชมธรรมชาติและบริเวณน้ำตก
- มีเส้นทางเดินสำรวน้ำตก

ด้านงบประมาณ

- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องจัดสรรงบประมาณการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในทุกด้านอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ต้องเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อให้ได้งบประมาณพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

4.3.3 แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทล่องแพและล่องแก่ง

แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทล่องแพและล่องแก่ง เป็นแผนที่เหมาะสมกับชุมชนในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ดังนี้ ชุมชนสวนเมี่ยงและชุมชนคันไช้ ซึ่งแยกออกเป็นประเด็นย่อยทั้ง 5 ด้าน

ได้แก่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านบุคลากร ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และด้านงบประมาณ ดังมีรายละเอียดดังนี้

ด้านแหล่งท่องเที่ยว

- เตรียมการ โดยกำหนดบทบาท ภารกิจ และความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน
- วางแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
- ต้องมีแนวทางการจัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ควบคู่กับการอนุรักษ์ บำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว โดยเฉพาะการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สถานที่ติดต่อ
- จัดทำป้ายทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว
- จัดทำแผนที่เส้นทางท่องเที่ยวล่องแพ ล่องแก่ง โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม
- จัดทำป้ายสื่อความหมายตามจุดต่างๆ
- จัดทำป้ายกฎ ระเบียบ การปฏิบัติตนของนักท่องเที่ยว
- จัดทำเขตท่องเที่ยวและเขตพื้นที่ท่องเที่ยวล่องแพ ล่องแก่ง
- กำหนดการใช้ขนาดของแพ และอุปกรณ์
- ป้องกันการทำลายป่า โดยมุ่งเน้นกิจกรรมชุมชนปลูกต้นไม้เสริมหรือตกแต่งสถานที่ท่องเที่ยว
- สร้างจุดประสานงานหลักก่อนที่นักท่องเที่ยวจะเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
- สร้างจุดจอดรถที่สะดวกและปลอดภัย
- สร้างจุดหยุดพักก่อนตามทางเดินก่อนเข้าทำกิจกรรม
- สร้างจุดสำหรับเก็บอุปกรณ์ล่องแพ ล่องแก่งของชุมชน
- จัดสถานที่ให้บริการเรื่องการปฐมพยาบาล
- จัดบริเวณขายสินค้าของที่ระลึกและร้านอาหาร
- สร้างห้องน้ำ ห้องสุขา และระบบกำจัดขยะและการกำจัดของเสีย
- ต้องมีแผนงานติดตามและประเมินผลกระทบในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านบุคลากร

- สร้างให้เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมท่องเที่ยวระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคชุมชน
- สร้างให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคนในชุมชนเจ้าของพื้นที่กับนักท่องเที่ยว

- จัดให้เกิดโครงการอบรมการให้บริการด้านการท่องเที่ยว
- จัดโครงการอบรมการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในกิจกรรมล่องแพ ล่องแก่ง
- จัดอบรมการล่องแพ ล่องแก่ง โดยประสานกับกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้
- มีการพัฒนาการสื่อความหมายแหล่งท่องเที่ยวโดยบุคคล โดยมุ่งเน้นให้เกิดองค์ความรู้
- หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ต้องมีแผนงานพัฒนาบุคลากรชุมชนเพื่อให้เป็นต้นแบบและต่อเนื่อง
- ต้องมุ่งเน้นงานวิจัยและงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์

- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณการประชาสัมพันธ์
- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องจัดงานส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวเดินป่าเพื่อเป็นการเปิดตัวแหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัยแห่งใหม่ของชุมชน
- ชุมชนร่วมกันวางแผนการตลาดร่วมกัน

ด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว

- มีเส้นทางสำหรับล่องแก่ง
- มีเส้นทางเดินสำรวจธรรมชาติใกล้จุดล่องแก่ง

ด้านงบประมาณ

- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องจัดสรรงบประมาณการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในทุกด้านอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ต้องเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อให้ได้งบประมาณพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

4.3.4 แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทรอยตัวปีนหน้าผา

แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภท รอยตัวปีนหน้าผา เป็นแผนที่เหมาะสมกับชุมชนในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ดังนี้ ชุมชนป่าแดง ซึ่งแยกออกเป็นประเด็นย่อยทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านบุคลากร ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และด้านงบประมาณ ดังมีรายละเอียดดังนี้

ด้านแหล่งท่องเที่ยว

- เตรียมการ โดยกำหนดบทบาท ภารกิจ และความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน
- วางแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
- หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบพื้นที่ต้องประสานงานกับกรมทรัพยากรธรณีให้เข้ามาสำรวจเพื่อเตรียมความพร้อมในการเปิดตัวเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัยแบบใหม่
- ต้องมีแนวทางการจัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ควบคู่กับการอนุรักษ์ บำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว โดยเฉพาะการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สถานที่ติดต่อ
- จัดทำป้ายทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว
 - จัดทำแผนที่เส้นทางท่องเที่ยวเข้าสู่การโรยตัวปีนหน้าผา โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม
 - จัดทำป้ายสื่อความหมายตามจุดต่างๆ
 - จัดทำป้ายกฎ ระเบียบ การปฏิบัติตนของนักท่องเที่ยว
 - จัดทำเขตท่องเที่ยวและเขตพื้นที่ท่องเที่ยว โรยตัวปีนหน้าผา
 - กำหนดการใช้อุปกรณ์การโรยตัวและปีนหน้าผา
 - ป้องกันการทำลายป่า โดยมุ่งเน้นกิจกรรมชุมชนปลูกต้นไม้เสริมหรือตกแต่งสถานที่ท่องเที่ยว
 - สร้างจุดประสานงานหลักก่อนที่นักท่องเที่ยวจะเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
 - สร้างจุดจอดรถที่สะดวกและปลอดภัย
 - สร้างจุดหยุดพักผ่อนตามทางเดินก่อนเข้าทำกิจกรรม
 - สร้างจุดสำหรับเก็บอุปกรณ์โรยตัวและปีนหน้าผาของชุมชน
 - จัดสถานที่ให้บริการเรื่องการปฐมพยาบาล
 - จัดบริเวณขายสินค้าของที่ระลึกและร้านอาหาร
 - สร้างห้องน้ำ ห้องสุขา และระบบกำจัดขยะและการกำจัดของเสีย
 - ต้องมีแผนงานติดตามและประเมินผลกระทบในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านบุคลากร

- สร้างให้เกิดความรู้สึกร่วมกันในการทำกิจกรรมท่องเที่ยวระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคชุมชน
- สร้างให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคนในชุมชนเจ้าของพื้นที่กับนักท่องเที่ยว

- จัดให้เกิด โครงการอบรมการให้บริการด้านการท่องเที่ยว
- จัดโครงการอบรมการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในกิจกรรมล่องแพ ล่องแก่ง
- จัดอบรมโรยตัวและปีนหน้าผา โดยประสานกับกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้
- มีการพัฒนาการสื่อความหมายแหล่งท่องเที่ยวโดยบุคคล โดยมุ่งเน้นให้เกิดองค์ความรู้
- หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ต้องมีแผนงานพัฒนาบุคลากรชุมชนเพื่อให้เป็นต้นแบบและต่อเนื่อง
- ต้องมุ่งเน้นงานวิจัยและงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์

- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณการประชาสัมพันธ์
- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องจัดงานส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวโรยตัวและปีนหน้าผา เพื่อเป็นการเปิดตัวแหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัยแห่งใหม่ของชุมชน
- ชุมชนร่วมกันวางแผนการตลาดร่วมกัน

ด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว

- มีเส้นทางเดินชมธรรมชาติและบริเวณน้ำตกก่อนเข้าสู่การทำกิจกรรมโรยตัวปีนหน้าผา
- มีเส้นทางเดินสำรวจน้ำตก

ด้านงบประมาณ

- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องจัดสรรงบประมาณการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในทุกด้านอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ต้องเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อให้ได้งบประมาณพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

4.3.5 แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทสำรวจถ้ำ

แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทสำรวจถ้ำ เป็นแผนที่เหมาะสมกับชุมชนในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ดังนี้ ชุมชนบ้านมุง ซึ่งแยกออกเป็นประเด็นย่อยทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านบุคลากร ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และด้านงบประมาณ ดังมีรายละเอียดดังนี้

ด้านแหล่งท่องเที่ยว

- เตรียมการ โดยกำหนดบทบาท ภารกิจ และความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน
- วางแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
- ต้องมีแนวทางการจัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ควบคู่กับการอนุรักษ์ บำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว โดยเฉพาะการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สถานที่ติดต่อ
- จัดทำป้ายทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว
- จัดทำแผนที่เส้นทางท่องเที่ยวถ้า โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม
- จัดทำป้ายสื่อความหมายตามจุดต่างๆ ภายในถ้ำ
- จัดทำป้ายกฎ ระเบียบ การปฏิบัติตนของนักท่องเที่ยว
- จัดทำเขตท่องเที่ยวและเขตพื้นที่ท่องเที่ยวสำรวจถ้ำ
- กำหนดการใช้อุปกรณ์ที่ให้แสงสว่างที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมภายในถ้ำ
- ป้องกันการทำลายป่า โดยมุ่งเน้นกิจกรรมชุมชนปลูกต้นไม้เสริมหรือตกแต่งสถานที่ท่องเที่ยว
- สร้างจุดประสานงานหลักก่อนที่นักท่องเที่ยวจะเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
- สร้างจุดจอดรถที่สะดวกและปลอดภัย
- สร้างจุดหยุดพักผ่อนตามทางเดินก่อนเข้าทำกิจกรรม
- สร้างจุดสำหรับเก็บอุปกรณ์สำรวจถ้ำของชุมชน
- จัดสถานที่ให้บริการเรื่องการปฐมพยาบาล
- จัดบริเวณขายสินค้าของที่ระลึกและร้านอาหาร
- สร้างห้องน้ำ ห้องสุขา และระบบกำจัดขยะและการกำจัดของเสีย
- ต้องมีแผนงานติดตามและประเมินผลกระทบในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านบุคลากร

- สร้างให้เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมท่องเที่ยวระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคชุมชน
- สร้างให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคนในชุมชนเจ้าของพื้นที่กับนักท่องเที่ยว
- จัดให้เกิด โครงการอบรมการให้บริการด้านการท่องเที่ยว

- จัดโครงการอบรมการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในกิจกรรมสำรวจถ้ำ
- จัดอบรมการสำรวจถ้ำ โดยประสานกับกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้
- มีการพัฒนาการสื่อความหมายแหล่งท่องเที่ยวโดยบุคคล โดยมุ่งเน้นให้เกิดองค์ความรู้
- หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ต้องมีแผนงานพัฒนาบุคลากรชุมชนเพื่อให้เป็นต้นแบบและต่อเนื่อง
- ต้องมุ่งเน้นงานวิจัยและงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์

- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณการประชาสัมพันธ์
- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องจัดงานส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวถ้ำเพื่อเป็นการเปิดตัวแหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัยแห่งใหม่ของชุมชน
- ชุมชนร่วมกันวางแผนการตลาดร่วมกัน

ด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว

- มีเส้นทางเดินชมธรรมชาติและบริเวณปากถ้ำ
- มีเส้นทางเดินภายในถ้ำ
- มีคนนำชมและบรรยายตลอดเส้นทางเดินภายในถ้ำ

ด้านงบประมาณ

- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องจัดสรรงบประมาณการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในทุกด้านอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ต้องเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อให้ได้งบประมาณพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

4.3.6 แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ

แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ เป็นแผนที่เหมาะสมกับชุมชนในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ดังนี้ ชุมชนคอนทอง ชุมชนสมอแข ชุมชนนิคมพัฒนา ชุมชนท่าศาลา และชุมชนพันชาติ ซึ่งชุมชนเหล่านี้จะมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นประเภทบึงน้ำขนาดใหญ่เหมาะแก่การทำกิจกรรมพักผ่อนริมน้ำ กิจกรรมการเล่นกีฬาทางน้ำ กิจกรรมตกปลา ฯลฯ โดยแผนพัฒนานี้ได้แยก

ออกเป็นประเด็นย่อยทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านบุคลากร ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และด้านงบประมาณ ดังมีรายละเอียดดังนี้

ด้านแหล่งท่องเที่ยว

- เตรียมการ โดยกำหนดบทบาท ภารกิจ และความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน
- วางแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
- ต้องมีแนวทางการจัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ควบคู่กับการอนุรักษ์ บำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว โดยเฉพาะการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สถานที่ติดต่อ
- จัดทำป้ายทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว
 - จัดทำแผนที่เส้นทางท่องเที่ยวกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม
 - จัดทำป้ายสื่อความหมายตามจุดต่างๆ
 - จัดทำป้ายกฎ ระเบียบ การปฏิบัติตนของนักท่องเที่ยว
 - จัดทำเขตท่องเที่ยวและเขตพื้นที่ท่องเที่ยวกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ
 - กำหนดการใช้ขนาดอุปกรณ์กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ
 - ป้องกันการทำลายป่า โดยมุ่งเน้นกิจกรรมชุมชนปลูกต้นไม้เสริมหรือตกแต่งสถานที่ท่องเที่ยว
 - สร้างจุดประสานงานหลักก่อนที่นักท่องเที่ยวจะเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
 - สร้างจุดจอดรถที่สะดวกและปลอดภัย
 - สร้างจุดหยุดพักผ่อนตามทางเดินก่อนเข้าทำกิจกรรม
 - จัดสถานที่ให้บริการเรื่องการปฐมพยาบาล
 - จัดบริเวณขายสินค้าของที่ระลึกและร้านอาหาร
 - สร้างห้องน้ำ ห้องสุขา และระบบกำจัดขยะและการกำจัดของเสีย
 - ต้องมีแผนงานติดตามและประเมินผลกระทบในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านบุคลากร

- สร้างให้เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมท่องเที่ยวระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคชุมชน
- สร้างให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคนในชุมชนเจ้าของพื้นที่กับนักท่องเที่ยว
- จัดให้เกิดโครงการอบรมการให้บริการด้านการท่องเที่ยว

- จัดโครงการอบรมการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ
- มีการพัฒนาการสื่อความหมายแหล่งท่องเที่ยวโดยบุคคล โดยมุ่งเน้นให้เกิดองค์ความรู้
- หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ต้องมีแผนงานพัฒนาบุคลากรชุมชนเพื่อให้เป็นต้นแบบและต่อเนื่อง
- ต้องมุ่งเน้นงานวิจัยและงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์

- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณการประชาสัมพันธ์
- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องจัดงานส่งเสริมกิจกรรมกีฬาและนันทนาการเพื่อเป็นการเปิดตัวแหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัยแห่งใหม่ของชุมชน
- ชุมชนร่วมกันวางแผนการตลาดร่วมกัน

ด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว

- มีกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ
- กิจกรรมกีฬาและนันทนาการต้องมุ่งเน้นการใช้ทักษะที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

ด้านงบประมาณ

- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องจัดสรรงบประมาณการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในทุกด้านอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ต้องเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อให้ได้งบประมาณพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

4.3.7 แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทเส้นทางจักรยาน

แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทเส้นทางจักรยาน เป็นแผนที่เหมาะสมกับชุมชนในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ดังนี้ ชุมชนป่าแดง ซึ่งชุมชนเหล่านี้จะมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นประเภทการปั่นจักรยานชมธรรมชาติ พันธุ์ไม้ และการเที่ยวชมทุ่งดอกไม้ โดยแผนพัฒนานี้ได้แยกออกเป็นประเด็นย่อยทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านบุคลากร ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และด้านงบประมาณ ดังมีรายละเอียดดังนี้

ด้านแหล่งท่องเที่ยว

- เตรียมการ โดยกำหนดบทบาท ภารกิจ และความรับผิดชอบของเจ้าของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวอย่างชัดเจน
- วางแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
- ต้องมีแนวทางการจัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ควบคู่กับการอนุรักษ์ บำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว โดยเฉพาะการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สถานที่ติดต่อ
- จัดทำป้ายทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว
- จัดทำแผนที่เส้นทางท่องเที่ยวปั่นจักรยาน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม
- จัดทำป้ายสื่อความหมายตามจุดต่างๆ
- จัดทำป้ายกฎ ระเบียบ การปฏิบัติตนของนักท่องเที่ยว
- จัดทำเขตท่องเที่ยวและเขตพื้นที่ท่องเที่ยวปั่นจักรยาน
- กำหนดการใช้ขนาดอุปกรณ์
- มีจุดบริการเช่าจักรยานของชุมชน สำหรับเปิดให้บริการแก่นักท่องเที่ยว
- ป้องกันการทำลายป่า โดยมุ่งเน้นกิจกรรมชุมชนปลูกต้นไม้เสริมหรือตกแต่งสถานที่ท่องเที่ยว
- สร้างจุดประสานงานหลักก่อนที่นักท่องเที่ยวจะเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
- สร้างจุดจอดรถที่สะดวกและปลอดภัย
- สร้างจุดหยุดพักผ่อนตามทางเดินก่อนเข้าทำกิจกรรม
- จัดสถานที่ให้บริการเรื่องการปฐมพยาบาล
- จัดหรือให้มีจุดให้บริการซ่อมจักรยาน
- จัดบริเวณขายสินค้าของที่ระลึกและร้านอาหาร
- สร้างห้องน้ำ ห้องสุขา และระบบกำจัดขยะและการกำจัดของเสีย
- ต้องมีแผนงานติดตามและประเมินผลกระทบในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านบุคลากร

- สร้างให้เกิดความรู้สึกร่วมกันในการทำกิจกรรมท่องเที่ยวระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคชุมชน
- สร้างให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคนในชุมชนเจ้าของพื้นที่กับนักท่องเที่ยว

- จัดให้เกิดโครงการอบรมการให้บริการด้านการท่องเที่ยว
- จัดโครงการอบรมการให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในกิจกรรมปั่นจักรยาน
- มีการพัฒนาการสื่อความหมายแหล่งท่องเที่ยวโดยบุคคล โดยมุ่งเน้นให้เกิดองค์ความรู้
- หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ต้องมีแผนงานพัฒนาบุคลากรชุมชนเพื่อให้เป็นต้นแบบและต่อเนื่อง
- ต้องมุ่งเน้นงานวิจัยและงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรในแหล่งท่องเที่ยว

ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์

- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณการประชาสัมพันธ์
- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องจัดงานส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวเดินป่าเพื่อเป็นการเปิดตัวแหล่งท่องเที่ยวเชิงผจญภัยแห่งใหม่ของชุมชน
- ชุมชนร่วมกันวางแผนการตลาดร่วมกัน

ด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยว

- ปั่นจักรยานชมธรรมชาติที่ดงงาม
- ต้องมุ่งเน้นการใช้ทักษะที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

ด้านงบประมาณ

- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องจัดสรรงบประมาณการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในทุกด้านอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ต้องเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อให้ได้งบประมาณพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว